

Irabelle Starbawska z d. Jasińska 1
zam. w Warszawie

© ARCHIWUM WSKHOŃNIE

1815 (Fabunyadi)
Urodziłam się w 1815 roku w... jako Zamosua, 10 kilo-
metrów od Zamosua. Skierowałam tam podstawowe
szkołę, gimnazjum humanistyczne skierowałam w
Zamosiu. W 35 roku przyjechałam do Warszawy, do
Święty Pielgrzymstwa PCK (Polskiego Czerwonego Krzyża).
Skierowałam je w 38 roku. Bardzo mi odpowiadają
ten zawód. W 38 roku przyjechałam do mnie...

ponieważ to była szkoła Czerwonego Krzyża litwa
potem pisała za nas - potem pisała listy,
zwłaszcza była droga. Mój brat, który był studentem,
pracował jako... sam nie zdecydował, uciekał
w przedpolnie bez dnia - uciekał (i) mnie
piłacz 80 złotych przez kilka miesięcy za mnie
w Świąt Pielgrzymstwa - 80 złotych to była hoło-
salna suma. Potem dyplomatycznie liczyła mi na-
pisać - widocznie dowiedziała się - o moim i
pisała 45 złotych. Ponieważ Czerwony Krzyż do
nas dotychczas drugie tyle, musiałam przez
dwa lata pracować w jednej placówce warszawskiej.
Zostałam wyznaczona do szpitala woplo-
wego w Zachopanem. Tam pracowałam rok czasu.
Lubiłam swój zawód, ale miałam też zami-
wienia, talie, autotypowe - litowskie zwyczaj
nigdy nie miałam wprowadzić w życie - i
chciałam przede wszystkim studiować w Warszawie. Maja
dyplomatycznie była do mnie jako przytyknie
mieszkańca i postarania się, że dowiedziała mi
rok tego odpracowania i zmeliora mi
prace w szpitalu na Solcu, na oddziale orto-
pedycznym. To było me dwa miesiące przed
wojną. ~~Wtedy wyjechałam~~ Odwiedzając
jakiś polski, potem uciekałam do Lublina.
Potem przeniesiono mnie do ~~szpitala~~ spa-
trunkowo - chirurgicznego, a potem me opera-
cyjno - chirurgicznego. Po prostu zwróciła uwagę

ze ja mam do diurności: widocznie pewnie subli-
macje. Byłam to tzw. pielęgniarką dyplomowaną
Zawdziżyły minimalnie. Dostawałam palmas
dwierne z tytuł stółki miernicze - 215 złote
mi nie był w tym tego, i potem nie zostano
ide (zawdziżo-R.S.) w czasie okupacji. Może po-
wiedzieć że ~~moje~~ najbardziej odpowiedzialna mi
praca na ortopedii. Lubiłam też opatrunkowy,
bo lubiłam sama coś robić. Operacyjnie mnie
mi odpowiedzialna. Tam nie tylko podaje to na-
medycina... Ale pracowałam, bo to we sobie same
zależało.

Po ukończeniu Niemców - moje troje mojej spo-
ród zachowania (spowodował) że zeszli nas z tych
dyplomo przy Niemcach i potem ~~przejechali~~ prze-
nieśli nas z Solca do Luckenbur 215-u na Gre-
malnawskiej. nie sądził. Był tam jeden lekarz
- przedpobolewie zedy troje zarabiali ~~czy~~
jedną dwójka - robił operacje i same i może
lekarzka nie zmięła, leżał. Może byłam przy
dwóch czy trzech takich operacjach. (To były
operacje) kiedy likwidowaliśmy u niektórych
żydów domy. Pamiętam jak byłam
wstrętna (kiedy) taki stary żyd, taki typ-
owy żyd - wiedziałam że kiedyś było go zobaczy
na ulicy (bardzo wiedział) że to żyd. To on
przyprawiał umiera. Cały czas w trakcie
tej operacji przewożęłam to co leżało - bo
on może wpaść po prostu. Głęboko wbiły było
zamburze ~~zamburze~~, oczywiście, i ja ołbetego
taki to przewożęłam.

Później leżałam w pierwszym numerze
zwróciła się do mnie mówiąc o Organizacji.
To było na numerze 42 i 43, chyba w numerze
42-go, dokładnie nie pamiętam. I zostawiłam
do organizacji podziemia. Do tej pory nie
wiem (co to była za organizacja) ale myślę
że to była jedna prawnicza, ponieważ byli

branda precisely Sibirskiemu.

Między innymi z bratowa - moi dwaj bracia byli ze sprawy, tam nie przedstawił tam wotczyli. One tei należą do organizacji. Tei rzeczy, murcy więcej sobie zdawają sprawę (z tego) ale) jedna drugiej nie nie prowadzić. Ale pamiętam, byli taki moment: ja należałem do którejś grupy - w tym czasie byliśmy razem z innymi - wtedy ode mnie ... Ja, siostra operacyjna i napaści były mi przydatne, że w razie czego, jak będzie konieczne ewentualnie takie lustro że front nie będzie przeszedł, to ja będę paliłymi taliami ... (Kwiaty) Rejmurowie nie zgodziliśmy się sprawami, zapoczątkowaniem w Olsku Ławrowskim. Ja - po przewsie - nigdy nie byłam etnicznie praktycznym, po drugiej - nie znamy w ogóle chacie Ławrowski, ~~ale~~ więc zdawam sobie sprawę że ja, która jestem fachową siostrą operacyjną nie powinnam dostać takiej funkcji.

W międzyczasie moja bratowa - powie- wari ja opychliłam się (z grupy) czasami u siebie, one tei spotykała się u siebie - prawi do mnie: "wiesz, my precyzyjnie należąmy sobie -", ale niebezpiecznie jest jeżeli się (w pod- mym miejscu) chce organizować. Trzeba zedy- jedna (wybrać). One tei należą do AK. I wtedy jej zwróciłem - litary zwróciłem zgi- nasto omla nie ma marci wskazywać na kresach - powiedziała mi, że ja mam tylko powrócić ze przednią ... tylko zameldować. I taki zorientować. Pamiętam (że w tej pierwszej orga- nizacji) składowa przynosiła mi ulicy wisznicowej.

Potem puentam pui do AK i olitacelatem anowu
 pnyneq, me ulicy elyba zurewey, pesli me
 we myls.. pui we pauwstam ewentę oblene.
 Tam pnyjstam duns Maria, lbweratem ze
 dhe siostry to Kawa mejkewelnej pasuy. I pra-
 eowatam tutaj w hawzawie. Mapa pwece me-
 sie pwece polegata me tym, ze luyliomy wst
 galily takim punitam... Del wera moj pny-
 dweri luyt peli edyly me lwey.. Akurat des-
 tatem me do taliej placiwli, litoine widawie
 me lwey, me Nawogroderyne (weyrytata ludzi)
 I ta gripka z litoine uwetam do zymieus..
 Pmerurato me tam pawiedsmy lweri... Byt
 talii Fajerarz, to pseudonim, pui me zije,
 edolymet lweri... Do mes pnywonili to bwey,
 paliei zestawy lehawtio - to lwa teri luyta,
 pniegwankas - arielitoine litoi potem zabrewat
 i pmerueat tam - tali ze lwyty pa, peli po-
 pawetam tam, (to) ~~opchylatam~~ opchylatam to
 mecy, litoine luyty u mme.

To luyto w 43 roku, he pawwstam ze wostnesueto
 mme, ze w tej piemerej ewenturacji lienyli
 sis ze Siliawski zginet.

W misdeyerene ednes tam ~~atowek non~~
 eweseni ewaweli tam paliei merit lweri...
 Pawwstam, pejedielisimny nar me Prage, odobra-
 lymy - we wójlis luytyimny - tali wtem, ale
 misli, z talis - nie wtem ey pau woc - z talis
 fawerę. I pawwstam, w panyu mowawerę
 - pedwemy tramwajem - papce me obdewi i
 ludie zecngli me edar' ad nos. Pmer Nowy
 Swiat ~~st~~ szypimny, pawwstam, pedne pito-
 laweta, my me ewawerę miostymny - bo to
 cigilne doci luyto. No. Siemnej opchylisimny
 taliego, lidary pnyceliet, pawwstam doci-
 male - cu ewentę zginet - i luyt sympatis
 jednej z tyli, z lidawie potem arielawetam..
 Pnyjat mes tali partypent, w licineli, i

tam walczyliśmy z Niemcami. Ciężarówkami odwieziono nas
 na lotnisko w Warszawie. Po prostu, dostaliśmy
 dwie brońki i maszynę na kłosa. Ełko -
 walczyliśmy. Spacerając tam wycieczki
 po godzinie, do godziny przerwę i militerów
 zawiad - więc wracają z powrotem. I potem
 przerwę (nie przespa) i nie zamykamy
 przed taki patrol niemiecki. Po prostu
 że mi wtedy wszystko było z twym
 przetrzymaniem, ale wzięto w ślad, ^(patrol) więc
 oni mnie przeszukali. I nie oddano tej
 brońki tego dnia. Potem ktoś ją
 odwieziono.

Kiedyś było przewieziono 43 rokiem
 do Nowogródki, ale tam zaistniała
 historia - że nie mogliśmy, nie
 mogliśmy. Nieśliśmy więc
 wiedzieć na ten temat. I
 przetrzano.

Nie, może przedtem przewieziono przez ten tytuł, bo
 to jest historia warszawska. Wtedy
 z Terezią był to AK i
 takie sąsiednie do Ułanów (nie Ułanów?)
 Tak. Wtedy ja miałem
 z litewską przetrzymaniem, zedy
 me nikt gips (może to niepotrzebne
 Ty) - że to miły me z tamtego
 taki jeden lekarz. "Oj Izia, ty
 lekarz" - przednie ten lekarz, ale
 zedy. On powiedział, ale, więc
 udziecie tu. Wzięto, ale kiedyś
 go Niemcy - ay na niego go
 strasznie strabili i zedy (a potem)
 ułanów. Drugi patrol szedł, podje
 go na lotnisko, do szpitala
 Gęz. Posadzili policjanta, wzięli
 zedy mu dwa lewy - on dostał
 taki że mu polita srebra. W
 przychodni Niemcy, Gestapo
 taki do tego pilnującego, że
 jest rolnik z...

historia była

niejs go zabrac, i nieprowadzaj's go. Taki mu wina'y
 kielisz... I stopy.. A to puekwanie AK przypis do
 niego. Zienta to luto gduer opisane: wiec to luto
 ertawre, kibirpu n's potem zapusawitau. Mastusbre
 -ale to on potem pojediet na krey i tam umet
 taki pseudonim. Tem luto dwoel Mastusbreow
 wrec Inbra nowozimur. Nowoccai jego mesursho
 luto. Mathe umeta w zentym (87) roku, jenerie.
 Jedynak zrenta. Falit talitau ze go wyliwulli.
 Jemu tali ne stresxure elucate smuci

bo ten dozorca w budce, który tam pilnował, zaklął na tych Niemców
 że oni go wyprowadzają. I potem leżał na różnych melinach, a ja ja-
 ko pielęgniarka chodziłam do niego, nawet jakiś czas był u mnie i
 robiłam mu opatrunki. Pamiętam na Wilczej, przychodzę, robię mu
 opatrunek /on wtedy trochę seplenik/ i w pewnym momencie ktoś dzwo-
 ni. To jest przerażające, bo wiem, że tylko ja mam klucze, nikt nie
 powinien mieć /innych kluczy -.r.s./, mieszkanie puste. I wchodzi
 jakiś pan i mówi: "co pani tu robi?". Co miałam mówić - "no jak to
 co - opatrunek." A on na to: "to niech pani robi dalej". I wyszedł.
 Okazało się, że właściciel mieszkania wyjechał i dał koledze klucz,
 a on w międzyczasie skorzystał. X Szczęście, że to ~~nie~~ było nic
 groźnego. Z czasem, jak on się podleczył, został wysłany ~~do~~ właś-
 nie do Nowogródzczyzny, do Kalenkiewicza.

A ja miałam też jechać, bratowa też. Ponieważ jednak czegoś
 nie mogli nas przesłać, więc pożyczono mnie do Zamojszczyzny. Po-
 jechałam nie wiedząc nawet gdzie ja jadę. Ja nie wiedziałam że ja-
 dę do Zamojszczyzny - jadę gdzieś do partyzantki. W pewnym momencie
 ja ładuję - taka stacja, Zawada się nazywa, koło Zamościa, to węz-
 łowa stacja.. wysiadam - Zawada! I przywieźli mnie w lasy, do par-
 tyzantki, gdzie o kilka kilometrów była moja mamusia i dwie przy-
 rodnie siostry, ciotka, których po wysiedleniu ja je tam zawiozłam.
 Taki zbieg okoliczności.

Pamiętam, jak przyjechałam byłam wzruszona, w środku lasu /tam
 byliśmy w lasach, tymczasem w Nowogródzczyźnie staliśmy w domach/..
 W środku lasu gra radio, siedzą dokoła ci chłopcy, ognisko. Byłam
 tam dwa miesiące. Wzruszające nawet to było.. ~~Byłam~~ No cóż, by-
 łam tam pielęgniarką. Wiem doskonale, że w tym oddziale ~~znany~~
~~znany~~ dowódca nazywał się Grom, był nauczycielem i był porucz-
 nikiem, a jego zastępca - teraz chwilowo nie pamiętam jego nazwis-
 ka, jest ~~wymieniony~~ w książce wymieniony, bo jest książka na
 ten temat - był kapitanem zawodowym. Tak ~~wyglądał~~ to wyglądało.

Zupetnie inny sposob lypa jest zezadawego
 oficera, a inny ze zdolnosciami partyzant-
 liscni. To byl doskonalony partyzant ten Gwern.
 Miedy namy bylo elybie kuedi Rusluchi, lito-
 wzy uwelili z niewoli. To byli ~~to~~ ^{to} ~~Reiszy~~ ^{Reiszy} tacy
 Reiszy z palnelis poudniowychy cy arytur-
 luchi (Stron, republiki-R.S.). Tam stalo mnogo
 partyzanteli. Stala sawtedne partyzantlie,
 stala ta ludowne BCh - upiny elodili i
 nie puereducheliscny (Sobor-R.S.). To byly nie-
 duse grupy, po 50 osob. Nawet widueliam
 jeli oni chwylki gimnastyke, w tych Be-
 talnede chupeluchi. I liedys paunstem
 - mowi dowodca - siostro, sdiemy do Rusluchi?
 I ponliscny, nawet do Rusluchi. Ma nawet
 z uelchewesie. (No i) erstuje (mes) wuelis.
 A ja jui przed wojny, w Warszewie, puelio-
 matem sis - tny wery w zyciu tali proba-
 watem - (ze) amem swietne gtony, na
 penno lepny niz pan, do pira. Puelio-
 matem sis jui przed wojny - zupetnie
 pnyppachlowo zewta. I oni erstuje wode
 celwary i paunstem, dali mi talie li-
 teratlie.. Pan wie co to jest literatlie? to
 jest talie szilencelie. A mure tutaj w
 Warszewie mowili, litoi polenypwet - jeli
 to luelie wypic jedyni telien. Nigoly tego
 nie probowatem. Dali to, usmieduje ne
 tali lenyponne, imenierie.. Mypie sobie
 - ja wem tu zainponuje. I ja to literatlie
 wlatem, (wypitam). Ale ja ferne (wuelie)
 nie widueliam, jeli ja zaveaguje (nie to).
 I poverdicutam, "och, pauve liemendencie,
 mune isci, bo tam jest elieny". I posztem,
 potonytam sis. Kresito mi is w gtonie,
 ale Rusluch zainponowatem w luei-
 dym ^(paci) ~~merie~~. Tuedio poverdicutam cy to byl

lembow... O, a propoś lembowu: Ja nie zna-
szę, bratko nie lubię lembowu. Pamiętam,
kiedyś jest niedziela i ja idę pojsi do
kościółca (tam był kościół w Łonecku Ko-
walskim, a tam była moja rodzina). Kupa-
ła, przebiegła się i wyszła. Wypita. Zwróciła
postać tam z jednym zotwierzeniem. On
powiedział: „nie może być sama iść,
do Ruski pali spótkie liogolidweli w
lewe - siucha, nie patrzy. Niby jesteśmy w
dobrym stosunku, ale nie możemy
siememu.” Poszedł ze mną.

W korcie zdobył mi się jakiś taki
zotwierzenie, który ~~był~~ + lioniesenie zapre-
siał mi się „na myśle”. Wskazało to ludzi
elity - zwróciła uwagę na lewogę. Ja
skłamałem, ale powiem o serwowaniu.
Pamiętam sobie nieobracanie (je) na 50 ludzi my
miałem 21 km i kilka pepesza, ~~to~~
to daliśmy łonie w 38 roku w Urusno-
brodzie, bratko lewisko otarł. Tam
Niemy zostali polski przez Polaków i elity
zabopali łonie. My mieliśmy wspomnienie
serwowanie, o wiele gęściej było potem w No-
wogrodzynie. Nieraz pan sobie nieobracanie:
21 km! I z tego 18 przywrócić, a
3 tylko były odlewać. Chyba tej nie-
liżmy, już dołone nie pamiętam, bo elity
z tego widzieć, nie był uszywane.

Ważne wrócić do tego lembu. Poprawia
mi się na to myśle. A to nie elity wcale
o myśle, tylko on miał lembu. I z elity
ja wypita. To było coś wstrętnego, ceteris
nie miem to w głowie. No ale nie wypa-
dło mi nie wypić, tym bratko, że to
był taki elity ze wsi.

Nieraz od tego, przeważałem
niemnie wtedy u mojej ciotki, gdzie była
matka i dwie moje przepracowane siostry.

J raptem! - skuhajz jecyp partypenci. (Bo tam luyty
 wznie oddiacy, oni przyelwodzili eos tam dosta-
 waci do jedzenia. No, ale jak nie dowiedzieli, ze
 ja jestem z partypantli - partli, nie wie robili.

J wrocitam do ocdelnaiu. Miedys luyta wyprawa
 na... idieny wypadnie puzog. Nie przypietam
 sie potem do tego, ze w chenie tego ~~z~~ zrakulo-
 wenna puzoga uodlitam nie. ~~to~~ zatorzili ten
 drotyl, puzog ueljeduet i... - uede pau bolre wy-
 pbari - ze ja do tej pory, zawsze luyt to: ~~u~~
 lllll - jedue ten puzog, ja ja uylbe obre: „Bore,
 tam prowadzi puzeci Poleli.“ Ja nie uodlitam
 ze tego uonypiste. Nie przypietam sie potem
 dliopcom. Oni ze ptylio to potozyli i puzog
 puzelwocy. Niemcy postuelali po nas... Wtem
 to to uualy jeli puzpauue jest jeli gurtolie
 llllll luto uelue brelka. Zosiwstata mi luto
 lewego uelue i taki nie slunicyto Postuelali i
 popecheli daley. Takit, ze ja nie uodlitam ze tego
 uonypiste, no i uosliwe ze dletago ten puzog
 nie uylleuet w pewietrae.

Udolie w litony luytam to luyto luto jorefowa
 Bitgornajskiego. Tam jest uicasterko luresnogrod,
 jorefow Bitgornajski, Bitgornaj. To sa lasy Or-
 dyneji: Lainskiej.

Miedys mowze ~~do~~ mi - idieny nie wyprawa.
 Ja eluuetam, a oni, ze „uicci sistrz lepiej nie
 idue“. Pytam eluerego, ale mi nie uowio.
 Tam jest talie strasznie etage uies, litone uary-
 wa nie Aleksandrow. W tej lusi Niemcy uaried-
 lili Volkseuchy, elybe z Rumunii. Oni po
 prostu ponli tam dacno stowem. Uel puz Nie
 luytam blisio, bo uue postawili daley oel tego.
 Nie elueli zelyu w agile nie, ale ja uicwistam
 - jeli to!, oni ide iotze i ja pauumam tam luyt
 Nastepnego dnia uicdelisney jeli oni nie wo-
 ueli zpourotam uicelki, gdlies tam popecheli
 Losteri mi po tym louseli, litony gdlies tam
 oni nie luyli Volkseuchelami ideluyli. Wrac to
 luyta talie pedwa wyprawa.

Jeszcze i inne, to chyba nawet epizodem jest w ja-
 kiejś literze, dobitaczkę nie pamiętam. Był
 taki posterunek stacyjny z milicją i policją.
 Oni pełni barabosze i odwiedzili nas do Polaków
 z postawianymi celami uchylić. Partię dwie od-
 dzielają. Pamiętam dostrzegłem - byli tacy jeden
 z różnymi, Epizodem nie pamiętam, Radycja
 byłego pseudonim. On wczoraj coś chwycił me
 i otóżek, miał dłoń otępię wzrostu i ja go leczy-
 tam. I pamiętam - odwrócić tam i on mi nie chciał
 "siostro, ja jestem zdrowo." "Dlatego to mówię, że
 on tam wtedy żył."

Pamiętam jeszcze przedtem powiadanie o Fer-
 nando. Wamie powiadanie - nie było wiadomo
 mi o adwokat, ale Adama - odjechał wierszem
 w Afrykę w Bitowskim. Wśród tych adwokatów
 był taki Fernando. Chwycił me - to z nas później
 dowiedzieliśmy, że to był syn burmistrza miasta
~~tego~~ toż. Fernando to był tego pseudonim,
 którego wczoraj sobie chyba odjechał, że nie jest.
 On byta także brzośnie o Byrku Fernando, ale
 dłużej i on też brzośnie mówią bez rozważania.
 Był wtedy, dodawał sobie lat, miał takie buty
 z chodzeniem. Podsunęli mi z niego, że woli
 niż stawny a miał może 18 lat, nie wiem.
 Takie faktem, że Fernando tej wtedy medt.
 Obojętni zeli, stracheli, a temu Fernando dali
 jako świadczenie coś takiego, że liczył z ~~tem~~
 gotem od kuli uwyśmienionym trotybem ~~pod~~
~~tem~~ zwrócić me dot, przebiec pod obrotu -
 Tem podwornie tam zapalił i zwrócił. I on
 powiada, że tak przebiegł temu i nie mógł
 zapalić wie pan, to że zdenerwowanie, ale
 wieszcie zapalił i wrócił. I mówi taki:
 "wiesz, że ślubowałem sobie Henio, że... - ja
 liczyłem wtedy 27 lat a on był smutkiem -
 wieś ślubowałem wtedy, że jeśli gdzie mi
 się to wzięło, to ja ci kupię kopytka."
 Były takie, "pastewka" nie pamiętam, z wia-
 xem srogi. Pamiętam, tak mi nie chwycił
 smierci - dłużej, zwrócił ofiarować że
 pojdem z pielgrzymką do bestochowy to

ou sobre ofiarowet (cos taluwo?) paki lepeluss).
To taluwo wozumiejece ~~taluwo~~ treuho potem znowi.

Byta hancentracja odliczow, a to byto tu
pod obliwu wozumiecia. Podenlisny daci blislu
tego Horefowa, w lewie, jest lureds, tuze luye uwa,
Wiem ze komendant i lilku niemye (bo tylko
ewri ^{mas} ~~niemye~~ porachata) mowiesiali mu ziemie
lewe, powienili mapuili i karnetli odwes na
dneweoch. I w pewnym momencie, w aptem -
strucy. Oczynisic do daci se wostawione pos-
teruente. Strucy. To mune poweduci, bo to
jest cos wopawetego, eos eo ja widze (usgle) Ta,
pawietam, stop i widze ze ten kram w pewnym
momencie, z dnowa. (inny) podewwali
na. Normalnie etawreli powinuku puyku-
cye (?), a oni momentalnie, tuch i di, podew-
wato na, munsli naprod. A tu zastopce
krama, z innymi dnowa, puycedli...
Najpiewo tai punki, ale ze elwite puycedli, a
ci munsli z niestca, a puycedli. Ten punki
na prod. Ma (na to) paku i jestem paki w te-
cwa i mysle sobre eo ja powinunom zwoie?
~~Wise najpiewo wozumiecia mapuili, potam zta-~~
~~potam - lona (luyi paku lona, na lityny~~
~~pedu - komendant, to waci obawta pite~~
Komendant pedu na lona powewer
waci stawa pite, (ewer) lona na wewer,
wize ja najpiewo wozumiecia mapuili, powe-
sitemu na siebre, potam zepsciam lona,
potam, lewe, litore luyi ota mas lewdo wri-
ne ~~niemye~~ niemye na lona i powewer. Atam
do dalej stacy wory z oblituni. Qui ~~niemye~~
~~niemye~~ na jo tyu wozumiecia. Cety ewer qo-
wradem, paku ~~niemye~~ se wewer ludii.
Powewer tego lona i mune ~~niemye~~ sinier-
nie wogledci - powewer lona, jestem obwa-
sione, niemye. I od tego Adama, taki po-
wewer - me pawetam nawet pepo pseudo-
nime - zobacuj mune i - pome sobre woyob-
pawer: tam Niemye strelajz a on niemye
(apawet) i wobi mi budpew. Ci puycedli,

(dodatkowo)

ci runeli mapnad, a ten neptem, luedy tu Nieu-
 ey shrelajz on mi robi adjeie, bo penure
 wygledetam omiesznie.

Talit faktem ze depaellismy tyeli worow z od-
 britymi. Oni penli dabej, a ja demactam py tyeli
 deumyeli, obbityeli. ~~Chit kradzawit~~ Siedniam
 tytem do mieli, a Nieuwy ... Hechalisny drog, a
 uachalisny w ozeb pedery - a Nieuwio wi-
 duatam me talis besprenie odlegosi - sili
 ze nemi, ale me poddowolili blizej: I tali
 zesny ne urotaweli. Nieuwy ceuili wiasny
 olionz, magz powredelci: Tali mes odprowe -
 drili tyllio luaweteli i speliopnie wrou-
 lisny.

(Bytam kolejne ladretas w oclniale). Bytam
 jai talis stawszawa, Paurstam, pali puy pe-
 chotam wtdy w uocy, i tali ~~bit~~ witem me
 z nini i tali sobe nupile, "perure on sy
 mieredawoleri, nupbeli ze puy coluc pe-
 las Tacna diuemyne - ugedy me ley-
 Tam Tacna - i mioda, a tu bablia - z
 lat pi elyba mactam wtdy, wiec je to
 jai me jest talis miodosi. Wspotem tam
 i'm, no ale trudno..

Talis lustam luyta tej, ze kuelie me
 leyto w jakos dynerose zaopabregi. Wiec
 wyrunylisny w stronę stery Urasno-
 lewid - Urasnolewid ley, dulo dabej, ~~at~~
 od tej stacy. Byty palwei diore fummentli,
 ja pelwetam, gdelwi tam odpway walisny
 i ten Fernando gdelwi spawewatet i me
 elicy mathmet me me mes palis
 palrol i o mowy wies men elitopy ley
 me zabnelili go. "Oo, to bolowen atup's
 zy" - ~~tal~~ pawredniam tali. Mstely.

Nieuwy mieli tam palwei ~~lud~~
 swelaweteli ey pawrene lrowy. Ulas
 demost Nieuwem ze my elicy to celbi.

~~Wszystko~~ Tam nos zachtaliowali. Hechman
 me wone, Fernando te i co to xruy
 instytut - ja w sekunde, w tym otugim
 liozuelu, xualartam me ze burta - to
 sekunde. A on, zaimu me zopremolit -
 leyt oluy. Falit, ze zostat postrelony.

Opozadit, ze luyi dwa rany przez stenu-
 wo awentaway. Uielipi pomeat do spo-
 wicli i uuestuient we usny. Kysny
 luyli tam same polowe. I ja moze,
 "Fernando, jak puyem me ze ty pestis
 wierzny". A on plewidnicu "kto uaducit
 w niewoli niemiuchnej, to miwi wierzny".
 A teraz on leyt postrelony i ja sobre upry-
 tommitam ze on more niz dostac (do me-
 woli) i ze jak on miwi me bier. Wore (ka-
 listam wotac) "Fernando!, petnij do
 mes, petnij!". Pueliegajz duni i stymu-
 (jak hermendont) luyeny uodshocny do
 lesu". Tam uiedalelic luyt les, uustwo
 lesow. Wnupay luyeny, e ja sobre niuple-
 u jak ja zostawie wemnego? "Ja zostaje, a
 dook litos meloi "sistro, my musny is".
 To luyt niwoly eltopali. ^{shielat} "ze zostawit same,
 elowac on tei uiet wchur i wrednat ze
 to pest nielapreweistwo. A ja uwera tam
 ze me musnie zostawie tego Fernando.

~~do~~ ~~to~~ ~~wale~~ ~~no~~ ~~mes~~ ~~ly~~ ~~petr~~ ~~mei~~ ~~nie~~ ~~moje~~,
 Pan wro co to pest luyte usny? Srose ey
 dluga jest dawne me podupreniu, a
 nupny luyli z loku. Wpereny uunen-
 cie niuple sobre - me me co, ~~uaducit~~
 hepotupeny me, odshocny. I moze i "Fe-
 mendo, my uodshocny, ale uerwiny
 po uelre!". I odshocny do tego lesu.

w talnej odległości - jemuś more 100 metrow.
 Cety ees oswetleni ciwotawelismy i nune
 - paki pan wadni - me zebili. Obwacilismy, a tu
 Gram na nune krapcy: „dolutane (stawet
 me srostro powrednat tyllis doktane), dlecego
 plemi me studie wcleroid?!“ Ja mowisz: „
 wenni se“. „Kto?“ Ja mowisz: „lito w rshie i
 Ferrnendo“. Wisc on mowi: „elitopcy, lito ze
 nune?“ Nicli pan me mypli ze ja me chwile,
 ale ja uwazalam ze to jest moj obowizek.
 Stawetam pierwsne przy nim i stawet taki
 jego kolega, Oldo, to tej pseudonim. Tej zginet,
 ale jui pozniej.

Tymy we trojke obwacilismy. A tu wolez w
 mas., ale lito me umwaci, to i tak umrze.
 Walili w mas i umycysmy puerzli.

Ferrnendo zdorzi opetrunc i lesat w dole.
 Odraci kwerelom, kwerelom nuci tej Oldou, a Gram
 nuci pepesne. Lesat tak w dole, byt wenni.
 Toni go uweli, me es chylre; ja uwetam dwa
 lib, ppsze i maszewepcy. Oni idz wels, bo
 on byt olwzyni, ciszli. A w mas wolez! Po-
 wrelleni pestemny jali w dweii. W pewnym
 momencie zatrzymali nas zely adpoceni, ja
 me wchylitam nael nuni i pytam nas „Fer-
 nendo, jali sie ony?“ a on nune tyllis
 dothnet ustami i jala tak wypricam, ze on
 mi poduglowet, ze go me zastawitem tam,
 Laimu domielismy go, on jui me zyt.

Potem wycofalismy sie. Pawetam on lesat,
 a ja go tymietam i sabre wyobawietam,
 ze jestem jali melne. Tali sabre mypletam
 zely adpoceni go wotaszyni wsheni, ze nune
 adpoceni i on nune ozyc.

Potem przychylismy. Umytam go nowet,
 ubrietam. Lwone jaliw krap me mierzwego
 etawelie. He me luetam nas nigdy, praco-
 wietam puerzli w szpitalu. Wisc mietam
~~z~~ do cywienca. Pore tej nigdy me

lutem się ementary. Teraz też dwa.

Potem noc, idący do tego ... Koszelnego
zedy go podawac. Budynny luzdra. Fernando
w tej chwili nie padnie na firmie, ja idę. On br-
dro esto, powiem ci swój ~~albo~~ ^{niewygodnie} luty, to jest
gdzieś przedostatni, to jest ~~albo~~ niedostatni zawsze
nie firmie, a imi sili. Jan wskazuje
po wchodzie na firmie, a blaskie ja wskazi-
wać. Mnie męczya parole, walcem się.
I tak mówi Grem: "tak jest zawsze, Fernando
na wócie - siostra Marie z boku". I tak pod-
wielisz go, z brislem.

Kiedyś, jak uroitam z Rogi, zwrócić
tego grobli...

Zblize nie zime, stajny gdzieś... My nie-
lisy tam wny! Wny mes gypcy. Pawstam,
perne Fernando ~~albo~~ żył, ja zedy es eyste,
mnie męczya zawsze okulary. Mówi: "Fer-
nando, podaj mi okulary". On żył lrotho-
wic i mówi: "podaj mi najpierw moje kono,
to ja ci podam swoje".

Pawstam kiedyś zedyś levelio drugo,
donlisy i nie było wady. Jest gdzieś w
lewie, ale mówisz zedy jest sta, zedy jest me
pic. I pawstam jak poutam ^{już wady!} i wócie, prosto
z nowu pitam wady. Co to znaczy prague.

Albo np. tak. Wny, powiedmy. To żył
histopad, silyng per spact, ja stam as pora
wady. Wnytam już wady, walcem się
się zedy do mego, zwrócić te zawsze
nie męczy, wócie eyste - tak zawsze no-
bitam. I potem dwoitam te wny i quidy.
Akurat zedytam nie walcem, staj mego
i w tym momencie, patne, a w talnej
oblegosci - ze 20 metrow - patny me
mnie serwie. Popatnyta me mnie, je
zwrócić i tej patnytam, bo to żył me-
lene. ~~Albo~~ (po chwili) me peria sobre.
Ot, taki mego.

Zimno. W dzielnyu ciegu front n's sie przesun-
 wa, wiec trzeba nas zemiełowac, bo trudno
 w tenie tworec. Murie proponowali zelym
 tam zostac i uczyta jeli metowari, sermery-
 tauli po prostu. Ale moj przyjelcait lyt
 jednaki i inny, wiec powroclatam ze me
 moge, leo pestiu podponoelhowane jeli zotwier.
 Wrocltam do Wawrony. Wioctam futro, teli
 piaczer podlity futrem, w litanyu Fernando
 zginet. Przeskicelene. W odcliacie lyty jaluwi
 pienisole i wioctam to ole jego metli, litor
 lyta tutaj golni ~~pod~~ Wawrony. Dai zielec,
 i przyjedlata tylio siostra i zabrceta to. I
 nowa tym per me woczej me wroclatam.

Wiedzi zostatam wewrowe telegramem,
 ze moja przyrodna siostra jest uwrlo chore.
 Przyjedlam i zaver nastepnego dnia
 prawnie moioz, ze zabumie bede wywed-
 lene. Pamiestam doskonalo, jeli niestra
 pakuje ~~klasa~~ fotografie, eumweje mecy
 do talnej cennej skryzuli. Wmypy jes-
 terny pod uwazaniem. W pewnyu mo-
 meicie, wicronem, proposer przybicet
 z plebani: (moj apice lyt tam argumista)
 i knykniet: „otaczej mes”. I moj wocrony
 brat, litany jereve rye, w Hrubiesnowe
 jest ferer, postanowi ~~przyjezdzic~~ ~~tam~~ pojsc
 (tam lyt majekz Sreptelichi i klastar)
 do pataru. Ale poku nemypit me i poneti
 w stronę Lamowia. A per moioz: „me mitosi
 kochu! xebieroycie ni cumpu, ja zostaje
 z ta cieko chore siostra, z druga przyrodny
 siostra, litore uceta dwode apulio moicych,
 a poleu z ueli ucet wtedy 30° temperatury.
 Wrac zostawie Henera (one jereve rye) z
 Synlieni i je z Karwalez, litore jest
 nieprzytarnie, eizilo chore. Jolre eym
 przelnej w stronę Goneclie. To lyto jereve
 zaimu bytam tam w pawlproutce, ter w 42 roku

W parlepantach luytam dopiewo piewnie 43-go.
 Powiedzialam - „idzie, idzie cety ewes ~~wot~~
 Ger do wally do Genecha, idzie w stronu krawan-
 brodu, uwehaje!” Kaurica i dwie puzvodlic
 siostry penty, a ja zostalam. W pewnym
 momencie, jesi jest murek, swita - ja patrz,
 a dookola ~~o~~ Niemcy, wstawieni sa dookola
 cety wri. No co?

Przyklad Niemcy (niepochli na mowym
 domu). Kaurica siostry, klona mowa bika
 na puchawie eryptori, podnagi luyty bronce,
~~na~~ luyto lillie wepiewaweh.. I Niemec, jeli
 zdacnyt te podnoge, to zecet wepiewaw luty.
 Pokem zdacnyt fortepian, unciat i zecet
 grek. W drugim poluju berata moja siostra,
 nieprytanme. Byta utemne, w mischycerone
 dostata jalwepi psychory ay eos talniego.
 Nie luyta w pewni mowachme. I jeden do
 drugiego mowi „cicho, bo tam chora luy?”
 Powstalem, ze ottej siostry dostalam talne brzyn-
 tathu na szys i w pewnym momencie
 wosypatym mi nos te luytathu. Powplelam
 ze to jeli try..

Powiedzeli ze ten dem mowi luy ^{wody} ~~pod~~, a
 siostra z dierem mowi popsi na port, tam
 zrobili punkt szorny. Raptem znowa us
 moja mowica. Jeli mowi: „co mowica
 tu wabi? dlaczego nie pohlisze?” zabierajec
 nas z dierem! ~~Wskazal~~ Pauli, a ja
 zostalam z ta siostra.

Ryey krowa, siorwe teri luyty, zapytalam
 krawca ayu je uchwamni, powiedziala
 mi chwaw luyta talna chwaw i ~~ca~~ ja co
~~ja~~ tam upotawiam i portem uchwamni
 krowe. A jeli ~~ka~~ talni stawszewy Niemec
 siedzial na progu i spytet po co ja to wab
 - puceri fure otad popsi. A ja mowi: „tak,
 ale puceri silade tego zwienca!” Uto
 wie, ay en nie luyt jeliuwi gospodrem.
~~Wskazal~~ krawca spytet ay ja mowi luytos
 w zamowiu, mowic, ze tal, mow lewata.

Omi ad vuru mēviesli talvch volksdeucitdu
z Rumuni, o žely rch pnyvovci, to voveli
novmelych eltopio z palideli vni, litonym
povodili potem spovodem coveceri. I ten
Nemice mōvi, zelym dētē. ~~ta~~ es libōve -
mis z tyeli eltopio i zelym veyvovta tē
sistru do Zemova. dnelertam palis cūviev,
dētēum palidius eltopu i on podyelnet.

Co to zusecy pal etovch fest silny nev-
vovo, v stavie nepisva nemvovogo. To
byi dvelimvesty vōz. Ja tē siostru - libōva
mī nē vnyvov, a tōvumē, dūvostevov
ode mūvī - same mē vchek veyvovtiam
i potorytiam p mē tyn voviv. Ja v vōvte
mēm stabe vevē. Mem mōvne plevy, mē-
tam lūvdy mōvne mōgi, ale vevē mūviam
vovne stēlc, mē mōviam i mē mōvō vī-
zavōv. Pāvstetam, zē siostru pāvstetiam vō
do dnyvūli, vōv zēvnetiam i tē dnyvūli,
llov mī pōvdyt p vnyvov. I pōvdyt pnyv.

Zēvstetam do brētā, vī tēv mēs, vōvta
mūvē tēvly, mōj brēt veyvovtōvny, libōvny
z vevte zēv. I pōvstetam mī talv lūstōv.
Nāvplyt vōv i mē pōvdyt do pāviam, ale
~~llov~~ vōv vōv vōv. I vevtēv vevvōv
go tām vevvōv, ale on mōvīt do vōv-
māle pō mēvovch. Vōvli go vōv pāv
tūvovē do dnyvch vni. Byi v talv
vni Rumōv. Tūvōv tyn veyvovtōvny
lūvōv vely lūvdy vōv vōv lūvōv-
mōv vevv, vōv tām pōvdyt, a on
brētli go zē mōgi i pōvdyt pāv tēvdy.
zely on vōv mē lūvōv. On vōv veyvovtōv
zē tē pōvdyt mē on lūvōv, zē on tēvōv
tūvovēv. I potem vevvōv pōvdyt go i
lūvōv vōv mē pōvdyt mē pōvdyt. On mē
lūvōv vevvōv - vōv vōv vōv i pōvdyt do
Zemōvā. I talv vōv. Sīvōv potem

zelyvōv

znawca w Kępcach, ale lwotho. Mien sie sie
zawse.

Wyniedlili pot uci. Byt dnoy Szepielwego
i drugo potone, oni (?) sobie zostawili do
pracy. Ciesi ucyworeli do Osirecama.

Ociecie moi, nie zyt, uciat pelna pot
rohu przed tym ucyworemam. Pyteli
gdzie gospeden, moiotam ze me zyt.

Nastapneps dnoy pestem w Kewsciu,
ale nime drzey, kalender, cy on ponli
ey me ponli? Co tam w tyli tabumach.
Pnieczi ucyworeli tam zostato. Poniam do
dnoy.

Tam luya genelnie, dyrelitorem luyt
Polek, zabawo litomgo Niceluy zostawili.
Poniam tam, opowiedziatam o ucyworemam
i spytatam o rochnie, Powiedzeli, ze wre-
dis, ze mago mediana niedli tam golu-
ped leseu i ze wele nigolnie dolej me
ponli. Obiceli mi dci formala z wozem
zelym rek ucyworeta. Ale penyilatam sobie:
"ej, ja ferere podpieds do mego domu
i ferere esi zabioro, dnoy os tam Niceluy?
Podpiedziatam i zdawerem prey ci menced-
kenc Niceluy luyli ~~uzyworeta~~ zostaweni.

Moj brat, litomgo pot teras w Anglii, uciat
lillie kendis ewangelopedii. Postaweni-
tam je zabioro. Oni nowet to odcheli.
Wozem ferere zdawerem mago; niostuy
(umanta lillie Niceluy tam). Litomgo
bardis lilliam i podlitromy, meta-
loney, pderowemuy kubek mago brata,
~~Gabriele~~, lillibredy kubek Gabriele.
Tali menced-
kenc uciatam...

Pepecerem i lillidy podpiedziatam
pod tam dnoy ped leseu golu-
ped oni ne
zabymeli, nowenoreme podpiedzeli
Niceluy. I moioz mi ~~lillie~~, ze ja mago

Maliśmy czas potem swemu papieżowi temu nie
 wstąpił i wtedy swemu bratowi nie wyprosteli.
 Zostawili ~~nie~~ swego matkę i siostrę swoją
 siostrę, kumpłem swymu kierekci i siostrę, więc ja,
 z tą siostrą swoją matką i siostrą swoją siostrą
 do domu, Luwizdueto, a bratowi swemu
 dotychczas do palnisi gajoneli my mamy wlenie
 i bratowi temu nie zostawili. Bali nas z nami
 zostali. Podrodzili, że palnisi swemu, to wentę
 rozstrzebieje. No to zeszły swemu kumpcy. ~~4~~ Oni
 wrócili do domu, a ja papieżowi do w-ny.

~~W~~ Przy swemu wyprosteli tej nie uleto.
 Zabrani moją siostrę i matkę i one pod gotym
 miebem mednety w nocy przez liliu tygodni.
 Potem wierili i do dublino. I wtedy liliu
 dali swą rodzinę w dublino, o tym że jest
 ten moja siostra z matką. Dwie moja bratowa,
 liliu swemu w dublino, kumpcy ~~nie~~ że
 moja matka nie dwoma i swolubi talnie za-
 swemu, że bratowi swemu je dyplome,
 z dublino. Wylegitymowali je, ale powierci
 liliu z dublino, wroc pręty, i siostrę z siostrą
 uratowały me w ten sposób od wywróli.

(Opisuje być swemu) Matki swemu swemu,
 matki palnisi swemu z swemu. (Matki to
 było.) Matki dnia rodzinę - swemu swemu
 braci, ~~swemu~~ swemu swemu (wtedy ja dwoma,
 jeden swemu) i swemu swemu matką. Było me
 wroc 9 osob. Matki swemu braci, liliu swemu
 w swemu swemu w swemu liliu swemu-
 wami z swemu me teny swemu, a później
 dostali me do Anglii i tam zostali. Jeden z me
 ja swemu.

Powiem panu, że ja do tej pory me 16 swo-
 teli swemu. Mamo że 10 lat od swemu. Takie
 swemu liliu swemu me swemu. Cete swo-
 dune swemu liliu, od swemu swemu

do podanej pesieni pedlisny setats. Tego agrodu mielitsny
 miety mang - luty pomistowy, opostki. Cete xeruz
 pedlisny owie smietane, celule i modklowe lute,
 flitonej tu nie ma wcale - jest tylko surne. W surne
 odzypwalisny ow brechlo ddene - dwerunne, ale
 ddene. Mieso pedlisny w niedwale, krowe lute
 wterne, surne rabipato ow ma pedne i drugie
 swiste. Helisi ow tyto.

Przyednie medeistwo luty stanne zatoryli no-
 dziny. To luty dweri oje - miensta lute dwize, rowe
 taja. Hedne z aicoh, tu utamne pracowata, druga
 ewerowo pracowata, tuwa purne ow ucyja. Brewa
 medeni ucyli ow. Najkawej luty u Saberandio w
 Oiwocimiu boze talis tem xeli postai, ale talis ^{talis}
 tem karmitano, ze peden z brecki murei przye-
 duci do domu ow dwa mwenere zely ow celny-
 rowe i odkurawec. Talis - peniewer luty dwocimsta
 wize ptaici troche murei. Mome gnumerum lwi-
 ayli w Oiwocimiu, a potem ucyli ow w Gimmur-
 feli Biskupim w Lublance, tei ze xuridiz. Ma
 ucyjam ow w kamotiu w Gimmurum, mienle-
 Tam ow stenci, potem u siostry (zaburmej) i tei
 ucyjam xuridiz 50%.

Motne xelawatem w dzien smurei Pitrodshie-
 go. Mykalisny ze otora mui mchne, ale ow
 otoryli. Miatam wedy 20 lat. Potno pntam do
 mhoty, od wari do III ~~od~~ odduciu i to zopomne-
 wium. Weresny murei mui w domu, brechlo
 uierowadne xuridiz. Do ty peny murei i dwelz po
 misku, bo ucyty murei mistry, lotore dweri surne
 ucyty ow purne w wosypueli mhotach. Potem xel-
 watem do tw. ewerowidli - ~~mler~~ ayli mhoty
 purne Sermentum Pawencyelskim. Zdwiam, ale
 mureni kornata, ze murenel do eipeli xewal
 i ze murei ino do Gimmurum. Purne to luty pnt-
 nione o dwa lata. Uerowiam do mhoty purnech-
 nej, a potem obsteriam ow do Gimmurum (po po-
 tej kilewe). luty celucety ~~mler~~ purnowemey
 mhoty purnedinej brechlo dwo murety. *
 Wpede tu ow, ze uwellne mepwemeyne murey

mentemio muve u kij orhole podstawowej.

Po maturze poprowadziłem do szkoły pedagogicznej do Warszawy. Tam też mne zdawało egzaminu. Popatrzyli tylko na nos, mnie dali tytułu.

Należałem do Prusowskiego Wojskowego Kadret. W 38 roku, jako pedagogiczne leżenie rehabilito-
wane - najpierw się odreg leżałem (leżałem
leżaniem w kółkach), a potem mi umiędzyli z
umieciem mę z odłamka duma gwary w Ptocku.
Zgromadziłem się, pisał przy me parcie, rozumowa
przyta pi i w dławieniu i powzięli mi ielzy
proważce w szpitalu. Wieli mne rewizelkami.
Przewoztemi leżałem na Sela, a potem na hennu-
lawańskie, dalszo Unizęcej.

~~Fajzylu, po 44 roku przedy Kadretu mę z
walczyli z Niemcami~~

Pamiętam jako kadrowy (leżałem przy walczyli
z Niemcami, po 44 roku) białali nacł Warszawy
i oświetlili falami wielkimi nowkami na meble
i walczyli w Warszawie. Moi elony leżeli na talnej
obrymiej sali odwie lity, xdeje mę 35 łozek, okna
leży oświetlone (po to przedtem lity kawa). Karatko
mi siliadzi do pierwi, do tych mily-selwado
i zostawi elony. Mowę in lity ~~tożaki~~ sens. Pier
xemtem, potem mę schoditam. Bytam na sali,
ema, oświetlone ueruptho, wals. Eleritam uerpi
a elony w knyż. Wyobaweto im mę, ze jeli jeli
jestem z immi, to są bezpccu. Roz muwidimny
w elony nacł piemwet opewiejs i amersi elonygo
na dōi i tem odłowicji opewiejs. To talne ewyali
z dmypcji.

Zamierzi umytem dquiero jeli umytem z
Rozpi. Miatham 43 lata.

Umoytem w licy 43 roku do Warszawy i
od naru zachowaniam. Wōs i me mogli mēne
pnieumit: ~~Słowa~~ Przewzieli jeli tego gōstreb
kōnego Umicy postweli, przewzieli mōgo
dawadeż - wōski, wōwcech Stypita mę mowiet,
a nety gwry mę. Dquiero po Rozpi kōno-

←
Vedc.

I	II	III	IV	V
Zachowanie Pan S. zapala się do różnych pomysłów, po czym wycofuje się, widząc trudności.	Izolacja przegrany	Potrzeba dominująca	Przechodzące zachowa- nia izolowania	Postępowanie izolowania zaspokajające potrzeby

HMO-1767562.60

Był u mnie - ucie panstwu - a ty to widać, Szedł
- ten pierwszy ty, nie widziałem nie z nim po pow-
rocie z Rosji, a ty przewoźnik, i powiedział mi że
mnie tam ~~przebieg~~ zaliczył.

obrem, chyba nawet w listym (44-go) mieli nas
 przewieci. Głwi byliśmy na dworcu, ~~to~~ miał nas
 Niemiec wisi, ale dżerato nas, że xowu eos' we
 wężo, i mwałymy wroci z kwałowq do domu.
 Ale dżerato wroci A tymczasem mone uwentrowe
 upadło - libo nam powiedziat o tym. Parawiali
 nas na paluś pculit' skądś mieli nas xabni.

W Warszawie lnyto nam mundury, kelwe nos
 opońb augrelski. I popielatam w tym mundure-
 me to tylko piasser. Miałam sudowne instrumenty
 medyczne ze szwedzkiej stali, dwa ~~stere~~ steryliza-
 tory. Wiozt nas Słozali, Niemiec, mwałot nas
 Onkel - mówiliśmy na swego Wujeli, bo onkel
 po wewnetku to wujek. Miałam pajewy me
 marwisio Kaniannu Kaniinnak - buelwelle
 z Totliu. Na palwejo stępi, chyba to były Kosty,
 pokazali nas Niemcy i liarali nam wężo. Popro-
 wadzili nas na stęje, i zuchili zewęstowq
 serwizę dwóm męmpu eltoprem. Oni ~~nie~~
 nie wie mieli, więc liarali nam wroci do we-
 gundio i liarali polierowci mone dokumenty
 i bagaie. Było nas tam wroci. Eltopcy myliś
 podzwali kweś temu Niemcowi do Sobolli.
 Niemcy sprowadzili i medneli rle. Ale ~~nie~~
 tego Niemca, bo on - mwało że na nas xawelret, ^{zakupili}
 to jenne handlowci kowlkami, mwałeczkami.
 Na szirocie to wie było gestepo. To byli Niemcy,
 liboży Tepali szumplewois.

Doprowadziliśmy do Lidy. Podnieł do nas Ter-
 nik a myśmy dżawny "prens do nos wie
 podelwadni, bo wapprowdo poddewej pestiny
 awentowani". Pokweś nas, polwecit i mwałi, że
 ledwie medt pawdi i zeliśmy nli ze nam.
 Ponliśmy i dżerato nas, że ołi wrozi tylko
 tego Niemca. Pmencoweliśmy, a palu piewra-

wili nas przez siebie Dritow z moją żoną, gdzie
był Kalkuliewer.

Przypomniałem tam gdzie stał, Był Kalkulie-
wer, był mój dawny z warszawy, kościelnik - w
miejscu pseudonim Bartek - i powieści nas przez
kancelię sekcji. Otworzył się, że ci chłopcy litwacy
wyplisnęli z pałacu, dotarli do oddziału i po-
wiedzieli, że nas odwiedzili. Byli pewni że Niemcy
gdzieś nas znajdą.

~~Przypomniałem~~ Powiedzeli nam, że kiedyś był z in-
nego oddziału. Pierwszą był z II BK (Hidemiusowy
Batalion Kadrowy - patrz. Żelazki s. 186). Kiedyś
przyjeżdżał do szpitala. Pamiętam, jest wiersz, so-
dzimny, jest ludzie z nami, pełne łobzele litwa
pielęgniarka chorzyli (nie była pielęgniarką,
mówiła mi tylko. z której strony wódki,
nie pamiętam już jak się nazywała). Na pozost-
awstwu jako niostwa operacyjna. Był tam le-
karz ginekolog „Demi” już nie żyje, i kilka-
krotnie wspomnieli. To był szpital, litwacy stali w
plebani - jako wódka między Generalis Ep-
bem i litwami. Pamiętam początkowo z pogru-
da na te powłoczniki; tam staliśmy w ławie,
ludzie siobkowe urlopem a tu w domu się
stoi. Byliśmy bardzo blisko Niemca. Niemcy
bardzo byli nas powłoczniki dowodzący, taki
że byliśmy tam bezprawni. To było pod Lidą
- ~~Widziałem~~ widziałem Niemca na tej miejscow-
ności.

Komendantem tego szpitala był Ragnier
(Krzysztof Zajaczkowski - R.S.). Kiedyś mój oddział,
a niestety od tego był komendantem tego
szpitala. (Pamiętam na tych terenach dawno-
dziej Kalkuliewer (Kalkuliewer)). Kalkuliewer był zewo-

decepcyjnym i niespodziewanym. Był wroliwym patriotą, poode-
 szedł do wnikliwego badania patriotyzmu. Kluczem
 do m. em. re. re. dusa jest lobret w partyzantce.
 Północną tej reły ma atakować Sawelski - nawet
~~widocznie~~ takie zorganizowanie, wojsko.

A Ragnier dobiegł me em wśród lobret, nawet dusa
 Tzeruerek. Miał o to pretensje (?). A tu następny
 inny lobrety pułkownika. Później re. re. re.
 taki z numerem me numer partuji. Przejmują me
 wprowadzić z Baulrem, tym samym dowodem
 którym numer sięgnął przewidopodobnie. Miał sięg-
 nąć tej Elbrats (bratowa), ale je potem wawerem
 zrezygnuje.

Przyjechali nos eltopa, litary wobierają granet
 i ewentualnie mu jedne em dyskretnie re. re. (dobra)
 No i jest ta operacja, Ragnier tej lusei me dodatek,
 nie wie re to ośce operacyjna. Lelewa był gim-
 nologiem i ewentualnie pytał me numer o pewne
 rzeczy - jest pewnie nocnica między operacją
 gimnologiem a amputowaniem ręki. Od tej
 pory Ragnier wiedział. To już re me pułkownika
 ot taki sobie, tylko re potem faktycznie. Sama re-
 lewaryjnie te numerem potem. Ten elowy numer
 zmart bo był pewnie warty w braku, widać
 nie zapalenie drzewnej, nie było aurybiologicznej
 pewnie wtedy..

Potem, kiedy lejiam awenturama, jednem z Rosjanin
 sledem do drugiego mówił: „ona miała taki
 sytyt, re myśli w partyzantce nigdy takiego
 nie mieli”. Był i me stół operacyjny - wpraw-
 dzie gimnologiem, ale był stół operacyjny.
 Miałam ~~taki~~ taki.., to me klub numerem,
 do sterylizowania materiałów w penluce.
 Późno re tam wprowadzić drzewem, ale ma-
 tem wnikto sterylizowanie. Nawet me go-
 fce, a cały materiał opakunkowy, nawet
 przesiewadła, sterylizujemy. To był dobio-

male postawiony szpital. Mielisny swieze szaut-
lewe instrumenty, ja sama chce przywizac,
czeci szeci, lezone przedtem, w Warszawie lezy,
ze mnie niegarnowane, szolartem tam - lekownice,
opatrunki.

Helena szepce w zrobit obelud, potem lezesz mi
wider szestrzylki, palnysz, no bo wie wioducit pali
odwie porachy, potem palnysz pali nobis opatrunki
i powieducit taki: uuo dobre, to ja teraz bede, lewan-
me, w zelnymym, a ty bedzesz tutaj. Bo perne
mielisy tam oddzielny szpital zelnymy, w lu-
mple budynku. Pronej odwie wyobowisz pali to
lezy lubrus. Skierujto niz me tytu, ze on wozit
operacje, a ja w olney mnie szepcewatem me
szpitalem.

Rax, lezdy, przyjedoto tam meki Niemcow me
rozumny. Oni ja wtedy dostaweli w szone, prosze
pauisteri. Propowoweli, ze oni nie me bede temu
nobis w szonem palny ze wspotrme szeci do
Sowietem. Baweli wtedy powieducit: „no, weylene-
lisie niz! Teraz biemne w szone to dzie was za-
dee szetes.” I nie dawo do tej umowy. Ale zame
mielisy tam bogos, bo up. ja potem szlisny
pod Wilno, to dwa wory szemy odprewidisy
do wawnowy i mielisy szepce. Szente me
mnie tej lezya szepce, bo lezy szepce szepce
szemy w szone, ale to szepce, szepce o to.

Co pewien czas lezy szemy, szepce szepce szepce
szemy me szepce szepce szepce szepce.
Szente (szepce) szepce szepce szepce szepce
szepce. Szepce szepce szepce szepce szepce
szepce, bo szepce szepce szepce szepce szepce
szepce szepce szepce szepce szepce szepce
szepce szepce szepce szepce szepce szepce
szepce, ale me mielisy szepce szepce szepce.

Ja nigdy me tytu szepce me szepce
me z szepce szepce, dzie szepce szepce

Włochy były, nobili nawet uwpadły, taki że były tam
staremi erasami. Nawet, że Raques w ~~po~~^{po} eras
buncluje się, ~~ale~~ śpienie opiene tyki odnewiłcio,
potem wraca, i po pewnym czasie Lotwos mu
pnieboos. Taki mi mówiono.

Kiedys me ty plebani były two dobruk, litary
brat mowca w takiej głosnej alceji, ~~Włochy~~
litona w warszawie nobite. Nasz organizacja
Ak - zdobyli dnie pięćdziesiąt z przewrotkami w łowce
Pauistam go, bo potem zamiesz. Brat mowca w ta-
kiej akcji, a temu porachat i zamiesz me pełnej z
przewrotkami uwprow.

Pauistam tej takiego chłopca. Slišny me pa-
lics uwprow (zapymanatem jego pseudonim,
fakt racy że wczesniej nie napisanem wspomnieli).
Chłopaki, taki prosty, prawet powiodzili mi że taki
zydkiowaty), miody. Miał stacja piate i mowca
beret, bo nie mógł elodnie. Wskazane eliciem
iosi me ty uwprow. Powiedzatem mu, że "zgi-
me i umrze razem zderz". Ale dolibet go
pesca. I potem przypow go do mnie następ-
nego dnia z przestrelone ustroba. Białop
zieli go operawca, ale wtedy operacje ustroby
milit nie nobit. Operawet go, ale było jui i taki
ca jormo bo było prawdziwobolenie zapalenie
~~chłowa~~ chlowy. Bardzo ledano go, taki że samo
dnowe pany bżusznej ~~po~~ stanawito palnos
ubge. Ale umrał. Pauistam to obo teraz.

Była tam taka sanitariencia, diaweyne
litona panageta nam, eliaci me były biel-
nym miedycznym przeciwuiliem. Amicem -
typny miś pany dys arueli uocnyel - varone
mura ci ver ja. Po tym dzyjne mipsy nie
spay. Ha opwier tego, dwie vary w tygodnie
residiam do Bogdauli. To list oddatit be-
wobemprto. (Bytam me ich zydnie, & zew-
sie odlepore me w listochowre. Byt taki dru-
zi fastubret - xrento zamiesz - ...) Residiam
tam me takie milu opatrenia albo cos
taliego. Bytamy wcie we dwoe. Ciszbe treba

go lujto popravit, bawdia go to wumptus bade-
to. Ja crosam munitam po ljele dypriweci spaci,
Ona munita wtedy dypriw, ale cesto puyelu-
dita i mawita ze lot on letajca zeluju puy-
ta go popravi. Stijne jecere ten stos: "sostro
Manawno, sostro Manawno..."

Raz zaelurowawet dawodca Bopdenki me
zapalene ptuc. Dostatam eoi od lehenke i
popelnetam zwobit zastuyli. Robus ten zastuyli,
a on, dawodca, zecyne elerewec. To lujto
zastuyli deisty, euyli nie moge trafic ^{do} 24-
to, bo ~~to~~ wtedy moie lujt newet smiewi.
Jou moge dostaje pwanec ze ageni: Wize co-
tam stuylenos, jebem puererena. Najpew-
dziej pwanedopodolene jest to, ze on me po-
prosti tali lewelo lujt zastuyliw. Potem
zwenk elerewet muiw seisqwei do tego od-
dwan.

Munitam newecy me jidur leanno. Dwo
jidutam, crosam newet 30-40 lujlonne-
trolo. me jidur operece, amputawec. Dali
mi spodine, luty, posedili me talne ja-
luri ude. To nie lujta newe. Parowolna-
tam im, zely posedili muiw me pwanoli-
wego lewica i to me talwego, z lujdwego
spidine - to wtedy me newec. Szpital muiw
talwego lewica Amow me newecet, lujt
agienem newet. Posedili muiw me newec,
citeredi tujneto bo elerewet muiw ewi-
u'e, ale pali wnetam - zjedlowit me. Potem
jidutam me muiw. Bawdia newecet, ze
dletego me zjedlowit, ze lujtam lewica.
Jidutam dletewi moiom newet, ze
pewnie w modine, dletewi w prodlneli
munitam lewicere. W lewice munitam
unicler me newec z pildion, bo on
lujt neweci, a ja jebem newec.

Roz lujca walha gadwes luto zotudka. Byto
brevidis duso wankupch i' mes wewewno, leo
meha lujto operawer me miewacu.

² la Gestapo Tam zwentke wotady zghnat ten Gestuebrer,
o libomym opowiacielam, libowego masi'my-
cisqueli ze szpitala w Wauszenwie. Gestuebrer
syn hetanymy, litara ~~pebteru~~ przyjeduetu
wreper ze mima z Wauszenwy. Dawoetac: „elitop-
ey. Niemuy pulbraty!”, podewwet me i' wunqi.
Dostat ostrat w udo. i' me miewacu zghnat!
Ya to tumowis tali, ze ostrap ciata mureci zis
dostac do ~~wawta~~ severa. Wtady perue me mo-
wito me o reamimueci; mure me lujto, przy-
jeduetam mostpupap dusa. Ta mehha lujca
puy tym pali en liawet.

Tam teri lujci datopali, libomy strecit ughie.
Robimuy operawer i' Demou dlice mu ts ushe
wytushker ze stawnu. A pa - ze pracowietam
trubis me ortopedii - moire tali: „pauie
dditane, pali wytushkarmy ze stawnu, to on
me ledwie moqi odre dewobri protery.” Opo-
nowalimuy go me zynue. Ya tygo me pa-
mstetiam. ~~tu miedzi me g'libana~~ Spot-
lietam tygo elitopalia.. - elitopali! Terer to
pei stary duced! - me mabowei stwore lidcyp
i' on mi to puypomnicet. Drogowet mi, ze
dusli mure moqi mure ts stwornowshs.

To lujci pei dmes, lidcyp zblizat me front.
Dhetego m. on. Niemuy puypli us dwa-
dymwec x mami zalicust mes tuc. Nie
wewali mes ~~operawer~~ bo mupimy paliody-
ley dwelili xli od pautypenthi sawekhue.

Wawrietam wtady same, odworit mure
pawicreuk Mielnet. Lidcyp, lidcyp lujtam
fenne w Meciery, puyechot kedu i' moiw
tali. ~~Wawer~~ zeternuy me, ze lito wriachie
me tygo liawia, tepo en zrewai. Ya pei
poidetiam, wrec wawrietam. Papedue-
tam pures ceto ~~wawer~~ wawer. W pew-

nyu muhennere elicitam zenerouci i' vel-
 nichawo... (On powiedziat, ze lori nie zwoi
 zely go powodawci Tydkemii), me precio
 taliej futli, poronijam nozemi. I ten
 lori trzesnet co te futlis, upact na po-
 dwońko, a ten oteta lewne. Pomyliam:
 "Jesus Kamei; on podierata nie!" ~~zabieram~~
 lnowu go runijam noz, on pali ozelony
 obrzeit. Potem unetam krowe wyleny
 me nozaki, musicam benderowu le
 wiesi lnew podpiywata - no ale uwo-
 citem i wygratem zalticel.

Odprawedni mnie wtdy i' opowraczes,
 ie o modumie, ze metne nica ³synio,
 dwoch zymeto i' on pot ostaturi. On potem
 zymet fei. Odprawedni mnie lewatek
 a je potem uwoitam senu do tygo spi-
 talu.

Wstusobrec z Bogdenli zeprowenowet
 an pniepie do oddicam. Fe unetam
 eler is' do oddicam, le wyplaweto mi
 no, ze w szpitalu to jalluju no eloweta.
~~Taki lujam~~ ze pleceni. ~~Bo~~ Malos tali
 nie lretam no; ~~nie~~ nie lretam no
 imierci, coie zycie ducitcam lunneci.
 Nie unetam leku, ~~elocitcam~~ ^{wolotcam} luj' wot-
 ducel, wyplaweto mi no ze - woz - nie bo-
 je no, - dwa - jerdis kowno.

Pawstam, to lujto w Wellemu. Siactam
 me loria i' porocletam me spacer. Jaldz
 pmer wesi, a tu ~~nie~~ jednyu ~~z~~ zasienku
 (talne onlecheche casuculi tem lujty)
 wypherkuz pny? z tego ~~odlaten~~ ~~tdpa~~
 ludnego oddicam Bogdenli, ~~istawie~~
 pawitali mnie, podjelnetam do meli
 a on uwois: "zobimuy uypis". ~~J~~
~~opiera~~ ~~ty~~ I je ten uypis wygratem!
 Uypis lnamy z lewotempcam! ~~tw~~
 dloiego ze lujtam lekka i ze unetam
 opiera. Ta fama donca pemy do

tego zastępcę i moję dletęgo dicit, ze-
lym do niego puenia.

Katowianin me u Katowice i miowr:
u paucie mojenie, p ~~godnie~~ bezdolny
dicitaleym ~~po~~ jednoli pójci do oeldia-
tu. Tuncy tam mi, ze jej luytam u cel-
diale me zernozszopynie. A on po-
wiednat „siostra Marianno, do me jest
wesine eo paui elce, wesine eo u de-
nyu uypacku jest potuelne. Jesli De-
muu s'isgwie awaję niostu operacyju
z Gredine (bo otentod polwolit), to
wtedy ja pauię perere. Mali dostalimy
on, jej pod Wilno - ten on uydawet
nawe puydnety, nobit nowe uordnety,
to on pauię ten i puydnety, muie do
Bohdouli. Ale eoi - nie z tego! Nastepnego
dnia jej luyt ten obrad, gdje oni awento-
wali umypluch. Katowice nie, bo on stra-
cit puy zdolnowaniu leunkra, ushe.

Katowice pojednet ~~gdy~~ ten pod Wilno
wenernej, i puytat uoluer do mes, ze
mueny likwidowaci spitalu (bo ^{sej} dostat
uoluer od Wilna) i i'ci pod Wilno. Rag-
ner puychodli, biene muie do Tarille
i jedwemy do spitalu zellarnego ze-
wradanne, ze oni muie me likwidow-
wac. Wwacany potem. Bytam nawet
boso. W luytyu fartuchu i boso. Do-
jedwemy, jednolismy uolno, a paucie-
wui bytam doci uydumestylowana
wice wstetam i dicitaleu uypkocye.
A Ragnar elmepit muie ze uoff, Po-
erelnej - powiednat. Zelmepit muie ze
uoff, a je ~~to~~ jej luytam u sene, eis-
zaneu ewata jej me tamte; - ze ~~to~~
mishu bawte - strome. Noga uypaweta
mu me z azki, ponia po lini prostej

i miatam preciste susquo Achilles.
Od wazu wrednietam ze to susquo - poem-
tam skwicz, pompilietam odno: Merus kene,
lelepa! Bzde wrecno i wolechla?

Nastepnego dnia, przy reedukacyjn stacien
operacye miue Demoni. Przy kompecech de
mattawych (trojluceh?) hoicyt te operacye
to stremne stabilizielis swetio

Senne przygotawitiam mensolna. Desis, a
tu przychodii Raqner i litacnie nehe me
maje nepterylizowane mensolna. Smierci
mi nie elucito! Prupredii z Bientliem
i mowi ze me miue jest prepustlie.
Ciesi elowych, litowych nie mowme za-
melinowaci (Raqner swetue duat
bdnewilowio) micio peluec dwane wo-
zami. Bytlyfelbbli Mier paluec uwili-
woci prepustle. A pa mowre: it even, pa
ne reeyne lustena pa mitaluym je-
dnei? ~~At~~ Dajue spolioj, me pecele.
Byi elitopali, ktomy muci ~~el~~ ostebomielit
zapalenie hoci elwaniermie. Pa mietian
ze luyi zenne obrupwieny ze go me
mowem uylacuyi. On licedy rokut
paluelis Sowietois, muci eos z tam z
Sowietami, wrec luyi w meberpreewistur.
Wrec pytem: "euy me Bzoshis jest pre-
pustlie?" "Nie mi". Wrec mowre: "prong
bardio - moje prepustlie olie Bzoshis".
No i zostetam.

Ruzylisny pod wilno (elony bardio
mi ne ~~obwieszeni~~ zrewewidwali. ~~to~~
~~zawetam to regnie~~ Miatam reterieny
zupne me mogg. Byli bei brejwenni,
litowych me mibelisny gadue neptie.
Tupradi mi te mogg, przy prepawie
pawer xelis parcesenit pozycuyi mi
leama, bo me mowme ne luyto prep-

wawri fawmunko? Jednietam lioumo z
 moza na tembleku). Po drodze replem
 spotykamy Bolnewikio. Zdrwienie my-
 sienicye sobre lewai, spotkaniem... To lity
 regulowma amnia - nie partypawei.
 Ale oni zidaj, zedy litos popelnat do
 uidi na pelnesi rozmowy, do ichi staba.
 Popelnat ^{użyciu} Bertke (ten moji dawodke perne
 z wasrowy, litony mielnet nawet u
 mamy w domu, przypisat na z moze
 bratowe - lylisyu kalubliho jech

medynie) / Stawsy lity ode mamy o
 8 lat. Studiowat medycynę przez 3 le-
 ta we dwore, potem wrucit. Byt tro-
 che literatem, do tej pory mam pelnesi
 wiewre pisane przez niego. Potem pe-
 dit na calit schis stet wech liouollo-
wech). Tani xeli zaturmal. Ragner
 miowi: elitapay! siaclet zemelnowei
lwai melinyey nis. Podejrowat
 jej od wesi - zrento berelio steszne-
podstep.

~~to~~ pasiedis na liouiu, podelwoli do
mamy i miowi „Mememine Zsiedlej z
liouia“. Koiwos - prewerpa na moze
dwodne. „Zsiedlej z liouia. Obrietem
Bertkowi ze je na to to zawpewnyje
jeseli peru na co steme“. ~~Wypadek~~
Melinye maie. Pawstem - prowdolig
nie, prebreray mamy nawet, siedis
w palnys stodole u palnys wresnie -
liou. Oni w medycynie zemelnowe
woli polow tem lwai.

Spis tam jedne noc, replem stym
 tentend.

To był lewny zwiad, w którym był eto-
wodi, który trzem razem ze mną jeździł z Waw-
ranym do tej chwili. Ułoi dla mnie Kotwi-
cowi ze Raqner taki zwiad i Kotwicz
wystał go, żeby on mi je odnieść i spro-
wadzić. Kotwicz był taki. Nawracając
tej Raqner. Kotwicz powiedział, że Raqner
zrobił wtedy pamiłkę. Raqner oczywiście
zauważył ~~to~~ ^{to} pamiłkę moją i ten
pamiłkę ~~on~~ ^{on} ~~mi~~ ^{mi} ~~o~~ ^o ~~to~~ ^{to}
szukał do Badenwiliois - wtedy brach
Szeregnie gniełki ~~z~~ ^z ~~on~~ ^{on} ~~mi~~ ^{mi} ~~o~~ ^o ~~to~~ ^{to}
dali. Ma być tam same i mi je ten
lewny zwiad dostarczył do Kotwicze.
To było gdzieś pod Wilnem, gdzie mi je
ze niedobrego BIENIAKONI. Fakt faktem
że tam dotawiam.

W pewnym momencie spotykam tam
Raqnera. "Po co ty tu jesteś?" - mówi do
mnie Raqner. "Po to ja nie samemu
wstąpiłem? Myślisz że to ~~to~~ ^{to} ~~to~~ ^{to} ~~to~~ ^{to} ~~to~~ ^{to}
trzeba? Takie zgodę?" Powiedziałam mu
że Kotwicz po mnie wyszedł.

No nie. Potem był wczoraj, mój po-
danie, Kotwicz pamiłkę że mi dawał
pamiłkę do Badenwiliois. A Raqner
mówi: "wiesz o Heniamie? tyle byłoby
wczoraj, spędziła ostatnią noc z mną."
Jakiś taki grupka niedużo była, w
jakiś stodoła. Miałas toż samą była
wczoraj dzień, ale takie jest zot-
miera. Tam nocny w tej stodoła.

Meine nie było noc i ja sobie nie ho-
mii wyjechać tam na spacer i spotykać...

A ten Bałki tej miłki i dotawiam tu.
Trzeba go wystąpił na rozmowę z Sowie-
mii i było powiedziane że ten ~~to~~ ^{to} ~~to~~ ^{to}
miłki było nieporozumienie i nawet po-

wprowadzono tutaj tak, że my leżącemu odpowiadamy
miernie erasm, potem nad wstępną do frontu
-leżącemu wstępną swoimi oddziaływaniami - nie
można, ale ze swoimi oddziaływaniami - ale le-
żącemu z miernie erasm odpowiadamy.

Poprzez odbr^{leser} dwójki podnie i spollie-
Tem samochód NKWD-zisty. Oni mieli eraspi
takie miernie. Popadli nie miernie
takimi opowiadani, że szło to mi nie er-
zimo. Wmówiam, państwo, mówię się
w tej stronie, w pewnym momencie Raquel
z drugiego końca mówi: „Merianne, pra-
eren?”. Ma mówić - „nie”. A on mówi taki:
„to dopiero preludium”, ~~ma~~ -

Rano, ledwie słońce - Tomotant do drzwi
stodoty, żelazny ~~dwójki~~. A on mówi:
„Merianne, spise?” ~~nie~~ - „Dro. ~~Be.~~ „Dro-
-leżąc się szorując”. Ten ich ma! On był
ze tym, żeby wyjechać się na teren Polski
i zdjąć się do leżąc dalej. - On był z tam-
tych terenów, daleko to kompletnie ma.

To mówią być chyba eraspi albo
lipiec. Qui nie państwo, kiedy Wilha
z kompletnie awenturami?....

(Czy były jakieś znaczące walki pomiędzy Niem-
cami a tą ukraińską armią, wojenne?)
(Czy Niemcy się opuszczali wycofywali?)

Mer. → - Ja nie widziałem tego, więc nie mogę
mieć na ten temat powiedzieć. Niemcy chyba
się wycofywali bez walki. Tam pod samym
Wilnem to tak, ale tam ~~llibla~~ ma tak-
machi narych, leżąc Niemce to nie.

(Czy w same pierwsze dni z Niemcami były
~~normalne~~ takie normalne rozmowy?)

Mr. → Tak, tak... To pierwsze spotkanie... i
potem nam mówią, że leżącemu ~~opow-~~
-powiadamy. No - fakt faktem, że Raquel po-
wiedziała: „sielenie się szorując”. No więc
wydobyliśmy i (dopiero się) ze pomocą do

mus gościć Koltwera, którym we pomedzi na ten
 obrad, na którym awanturawali ciele mame wi-
 berstwie dowodząco, i ich intermowali (porówny)
 do swat pny zdolypwanu buntwa ariencie -
 lingo... stracił wstę i swat (uypoh) tempera-
 tury. I we pomedzi na to. I zawiedomid mes
 z Raignerem. No to co - ja na luei, oni
 pienu (no ja mam buntwa, me sreswie, lome
 moga elwadi) i mureny. Koltwer dzeje(?) zily
 sie dlatk uypofypowu do Runcy-dylyk(?) Ra-
dykiedu. — RUCMENA (zelyh).

Wec idicny. Raptem - ptywie palus nardus.
 Keri mo' nie dice pncps pner meclis-oi
 moga pncps pncps. Ja mowie: „me mitosi
 beshis, zostawie mame, pa pncps pncps ho-
 brata, mnie me me beshis” — tak tunc-
 ors. A Raigner mowi — „me”. No to ja im
 wiclam. Depadem mostu, pner most pnc-
 psidam i pncpsidam — a tam widet drapp
 i pncps bez pncps Sawici. I wrode tyllu,
 z drugiej strony dci dom i palus liberty
 widet ze ja pncps w mundure. Z pncps-
 mien pednomz nace.. A ja pncpsidam, (do
 Sawici palus nie zwocili swazi; Depadem)
 losu. Pncpsidam is talie niedice dnewha
 eny kancny i palus... A mielishy taliego
 kncpsidam, to jest pncpsidam... A pncpsidam
 .. Jucdi kncpsidam, a pncpsidam...? No mureny,
 talit talit — on uypcpe pncpsidam te kncpsidam
 i mowi. Kncpsidam! (Bo ja pncpsidam do
 kncpsidam, nie znam teemu, nie znam mureny-
 wosii...?). I tam me sreswie luyty oddwa-
 ty Koltwera, luyt Koltwer z oddwaceni.
 I tam spothetam swazi vncpsidam, ktorzy
 oni sie epichowali... Javne mowie, tak: „no,
 dncpsidam, sistne Kncpsidam mureny dci do-
 kncpsidam luei.” I mureny dali mi
oddwaceni luei.
 pncpsidam

Razem potem dotarłem tu, tylko że on pre-
dote - has jest wceli, tam go nie było..

Ja akurat trafiłem tu, że on mi nie zdra-
czył. No i parostem, dala mi takiego pierwszo-
rodzkiego kawa. Wycofywałem się, w pewnym
momencie (??) ustraszony na palis męsz-
tel... ogrodnice, próbując rozwiązać... wycofu-
jemy się raczej dalej. Wycofywałem się i pe-
dłem drogą. W pewnym momencie (do-
pędziły do) przeprosiłem drągi. I tu nadpi-
diany Balmewey.

(Qui wrodził się o awanturnicę Willie...?)

(Noture) ~~zawadzam~~ ^{zawadzam} ~~zawadzam~~ ^{zawadzam} w ty stadole,
zaby się wycofywać do pewny. Tam pewne
Noture nie spotkalem. Tam dotarłem do
eresi (oddawia) ale pewne nie do (samego)
Noture. Tam akurat ci moi wanni byli..

Dotarłem kawa, wycofywałem się.. Z takim
kwaterem. Kwater fego pseudonim był,
kwater kwater.. I parostem idziemy: pa-
w traher ^{au} ~~odcinam~~ epolety, w biegu dżon-
nie

Notie
on nie
jest tym..

I w pewnym momencie (z ty) popracęj
nadpędziły Balmewey. Ale dobelio (pewne)
Nisc my walimy w talis puerach. A due-
zais się, że w pniecie jest bagno. Kari-
tanie, a mnie mówię (to tylko jeden sam-
chod był Balmewey, nie zawaryli nas)
tanie, a dżepcy mi mówię... Ale to było
bagno, gdzie był gwałt gdzie tam pod
Spodem... (Mówię), zelym ja a siadnie, lwi
wyjdu i spowoltem... Nisc ja zisz, otęz,
lwi wyżarsi i - niedł pan sobie wyobrazi-
ze on się niedł do mnie. Nadyle się
zelym wrodzie! borce wamzupere.. (sic!)

Potem ~~zawadzam~~ wyjeduchisim na breg
lesu (ob oddalim) dżepcy gdzie ^{zawadzam} ~~zawadzam~~
~~zawadzam~~ pomli parulinowali... z rostem

z Kartverem, litomy lyti... z AK Ważyshkiego do
 mes jehos dotam zbieg me... Wenc z tym lu-
 pitamy Kartverem oddelismy lienne i idu-
 my. ^{idz} Ja iubejs i miwka nam idnie do kot-
 wiera. Golwey, ja her puenwyjamu miwka z-
 by mmie zostawit a nawet probuyt falsium
 teatralnym fosem miwre, ze puenwi mmie
 nie me lzdrie, ja gestem hiohreti! A on me-
 wi - nie zostawis (uk...)

W pasmyr anomenecie oryha mes zabry-
 muje - od kotwera. I zabrywejs mes. Kotwera
 wita... Bore, pal on mmie wita sendecnie...

Cresc iwarsawalsio pi cotody adentia do
 Warsawy. (Bertel) me adneci, piwiewai me
 duat mmie zostawie. I zostai. Katanyne,
 ta litonej aji zginet, adentia, duso warsa-
 walsio adentio, a on zostai endupec me
 mmie...

X Tymocypeny me z kotwera...

Ale tofweremiej... Wyelodimy me kucz
 lesu, jehos palana, i Bolmerwey me pye-
 waja... I namowwejs mes do zdania
 braci... Paustem, tyti tali ditopali, jedelo-
 nesiy (elhybe)... ja sie dz me hencia i pest hiden
 hennupli, ludu me heniuch (...). Namowwejs
 zehypiny zdati lweri, ze me nam me lzdrie,
 i ja wiedz pali ditopey po eichu maichyep,
 uchep, a w penym anomenecie... - ja tego
 me panystetiam, pawieducia mi talu (awra-
 ta lye ^{anig} isnod hedi nyokupowy, zis) z Koter-
 me, miwie, siostra Heniamo, panu nyph
 wihar i wotdy hodiemy weidue. I ja
 miwie: "nepniel!" I wotdy nyphocylisny,
 neidlisny.

(Runy me chudeli).

Nie, I potam dotarlisny do kotwera.

(Idi lupo niewiedu, a nupiny mieli lweris)

J wyosufyem niy. kwyosufyem niy, Bolnewey idie (ze mami) shmelinawim. (Mami tygo dni giego kumwa), pierwunego zduwem tym wesi-maliam - .. drugiego kumwa, litam niy pto-mys jak niy zepadai. Wicim zepostuchelichodis Sowietois, wicim ie nawet obstaruim, niy kytio mi to nawet puyjauim, zventis niy mam tego, kotwies... jakiegos zabili i zioty zepa-neli od tego zabitego Sowietu dei mami, jakos dusterchiz... Wzietim to, no ho kotwies ~~niy~~ to dei. Ale moj, kumwa kumwa, pa mami zve-cher, kumwa niy mogo, ho (f) mami mogo (w sywie). A Bartel ^{znowu} ~~niy~~ ^{prawniczy} niisim (długos) i kytij upait, on ~~niy~~ ^{prawniczy} ~~niy~~ ^{prawniczy} jakoby zepa-berne, parawicimie stomeime. No kumwa dobre niy erit. Wrec: "parawicimie Bartel, pronie wriqit niostiz kumwa, zamelinawie niy, a potom ja po was puyjib... (parawicimie kotwies). Bo ja w ten sposib zetrzymywaiem i kumwa.

Odszkocylisim wrec i parawicimie niy kumwa pa-lisim (jui piemo), pod ~~niy~~ ^{niy} kumwa... (To iis falne obabiste sprawa, ale ~~niy~~ ^{niy} mogo parawicimie.

(A co to jest myhrot?) (myhrot), to jak niy ducio niy wypravitio, kum-merie... I kotidy pronie dobre kumwa, ze-ja mowis: "moj, Bore, tybesim puyjili niyem a tu niostizgo/pewnie niy) niostawicimie ~~niy~~ - tak mowis do tygo kumwa. Niostawicimie kumwa pronie tak ~~niy~~ ^{niy} kumwa strasnie zizet pridet te kumwa te... A on mowi - "nigdzie niy niy niostawicimie, ho niyjdiesz ze mami zameri? Tak parawicimie kotwies! A ja mowis: "he he he" niostawicimie niy. (pa niy puyjib jak niy cswadecimie atowel niy-anguje.) "lidicimie co parawicimie kumwa kumwa" niostawicimie kumwa.

No ale mami pronie, tybe kytio niy niy. Potem kumwa... niostawicimie, niy kumwa niy niy.

Druga kłopotą nie były tylko polewy, to państwo, i tam stał miły paleś domów. Obserwowałem, że to były także i dzień, w którym już mił nie miałem tyłu a, litowcy bardzo trawę, nie tej polskiej - tam nocowali. Takurat byli a eltopay i ja ^{tam} zostawiałem swego -- bo ja miałem, pięćdziesiąt lat, miałem talu, nie plecech obokomij futerał, w litowym mieście stężył z mercediami do wspaniałych możliwości operacji. Tamże to miałem nie plecech. Wice ja to zostawiałem i postawem. Tam była rzecz, umyć się trochę, byłam zmęczony. A wziętek, Bartek tam został. I przyjechałi partyzanci swego. Porozmawiali z nim, ~~o~~ rozmawiali, on powiedział, i mówi: "wrem ~~o~~ rozmawiałem z partyzantami swego". "I taki ^(taki mi mówi) rozmawiałem z nim, i mówi taki (wrem że ~~o~~ rozmawiałem, ja jestem tu, a potem jest takie, pewnie". I on w pierwszym momencie mówi: "Pyrin - (powiedziałem mu nie imię, że) on ~~o~~ mnie rozmawiał Pyrin - Pyrin (byłam drugie zrenty) Pyrin, ja powiedziałem ci, że jest takie odwołanie! Hm, ja powiedziałem: "bo wrem że się moja mamusia za mnie modli". On mówi: "moja matka też się za mnie modli". W tym momencie on go zawołał. On się zapytał czy on ma isc, mówi "wiczę mamie". I oni wtedy strzelili mu. Prosto w serce. On tylko się ~~o~~ oburzył na moje ręce i już nie żył. Potem strzelili w strzechy tego domu i spłonęły... Wrem że ja kazałem paleś powiesić obok, stynięciem ~~o~~ palnyciem paleś to nie pali... Wrem że postynięciem ~~o~~ grony...

Pontam, to byli u diopoy. Powiedzieli mi o tym że nie żyje. Oni mi obieci live, przynli, wys-
lismy go me live. Tam na tej wyspie. Długa
kypa - to nie była kypa, tylko, to była polewa
w środku lesu. (Tam) był obcemu nawet piot-
liem. Tam byli partyzancki sowreicy, którzy
gdzieś kiedyś zgineli - takim metalowym
piotliem. Wreckiawre, to: „pochowamy obok, żeby
w warze ewgo Talwo go znaleźć”. Na dny mi
daliam tylko opaski, (wieszki) w live i zabo-
palismy.

No i eoi. Ja potem pontam i mefitam me pa-
klos wies. Pamietaam, niam i zabo i kypietam
sobie taki: „jeśli wrócę do domu, to mnie wien-
leat tam, gdzie me będą mieć. Żeby me
widziat radnego dnewa”. Taki wrac. Że me
będę mógł być wśród drzew, że me będą miała
palmi me dnewa.

/Byliśmy taki zyci jako rodzinie. Bardzo lubiłam
go! Jasne! I kupa i tam ~~zabito~~ ^{ze} ~~zabito~~ ^{to} naturalnie nawet
Luitam go, odbreret ode mnie przynęga. Nie
zdrzewiłam sobie sprawy zente że on to palow
zaawusawany (zaawusawany) jest. Ja do bar-
do lubiłam i wrociłam że meberalno że
to jest dobrze wycie - że tylko przysięli,
że powinnismy być warem. Piętytam to
normalnie - wieszki tam nie tylko (i powe-
diciam) „co moi krewa me to powredie”.
On był ode mnie o palmi & lat stary
wrec 38 lat mieć /

Dofawiam do palis i wsi i poprowitam o
kawałek dleba. Piewny wrec w zyciu.
~~Poprowitam~~ Dofawiam. Poprowitam, żeby
mnie piewocowano - powredli-me
Bodniewy powredli, że tylko mogą tu być
(ci co są me stane) - inawej tylko zyciem.

Wrac ponownie dalej, kulek, i pniecowatam w
 stożu niane. Potem znów ponownie dalej i pnie-
 cowałam... I poprosiłam o nadej talis wjejslus
 lohieta. To jest wspomnie, co panu powiem:
 one za zaproszta mnie do eluty, nakiermitya
 palimisi talimisi blinami i powiedziała ze
 spaci, ze one mnie pniepranu, ze one mnie
 potory w stodole, bo w izbie bede spaci gene-
 ratowre niemicy. Nwie ja poprosili, nwie ja
 eos dali? Ale nwie tyje, talis... nie to ze nwie-
 me, wrednicia ze jestem z pantypanti (bo pnie
 luytam ubranie) I ja lesiec w tej otomne w
 stodole smieje mę sydelero. Ja, litowa nie
~~nie mam woli~~ niemawolitam przede
 wmytkim Niemcow, litowa luytam z Wausury
 - srodkowa Polnie zemne pnieci krencio
 eo tu zrento nwie dno. - i ten sam etoweli
 walye mnie i walye Niemcow.

Potem ~~talisi~~ znów nwestpuz me pnie-
 cowałam u palivelis Polalcio. Nakiermity
 mnie, spaci tam me portoolre. Iles dalej,
 jestem ja pniebrame bo obiec z pidsamy
 jedwabnej, litowa miatam, unytam spól-
 nies. U tyje wremalioa zemniamam mę
 me ubranie, oni elstnie wryli moze, dis-
 taitam talis drienog - grubo, licyne spólucę.
 Wygloditam ja palwó miewcawo.

Chyba w Bismarckowadi, nwo lwoiote
 unaditam odie i pnie ^{tytamy} ~~tytamy~~ nogg.
 Palny, a tu jado ja bolnewcy. Jachę, ale
 nikt mę me interesuje tym, ze babka
 obie pniewija nogg. Poddelwidi do mny
 jalis faent - Polacy mieli luyowere. -
 (i pyta) „z paliego pami oddwatu?” Ja nwo-
 wie: „vel koturere”. Prone pami, pami wi-
 di ten domek tam me lwoicę? Nreli pami
 tam pnyjdie?”

Ponieważ tam, meliorowali murie, zatknięli i potem murie odwróci do Kotoru.

Potem to już dawno historia - jak ~~po~~ potem Ragnere, ~~po~~ jak potem ~~po~~ do Kotoru Kotoru gimie, potem murie awentury; i lużan dno very awentowane.

Olybia II megrare.

Powiedzieć tam z całego jestem wrodzonym, puszczali murie i następstwo dnie puszczali murie do megrare Kotoru. Tam, taki ~~po~~ ^{mily} sekretano (długo Orwel sie merywat), syn Ewangel Kedy. (Ono) też już nie żyje, miata much sygnio i zolaje ne wmpcy zgineli. Spotkietam ne z murie potem) poprowit murie zelym dluogo we mseryie Kotoru, dletaps ze on me temperature, eoi 38°. Kotoru miat nerzta lewa rsta pny zoladywaniu budowa niemieckiego, pi wensmej (R.S. - ewwite 1844). Dady me pa- miatam, me wiedziaćam wente (długo to sie steo). ~~po~~ Powiedziaćam - "oeywio sie powem pchrotce tylio". I powiedziaćam Kotoruawi wmptho eo nie steo (od tego momentu) jak on murie odencit z Bawthrem zelym ^z melinowedi. I on wtdy powiedzi: "Siestro Kowiamo, je me powols me to idy penci znalosta ne w talniej sytuacji: jak je. Ma pmer to, ze pei nie murie rsta, jestem pally potetowieliem." Powiewei miatam wens me- rzejone nogo, powiedzi ze murie murie ne pender, ~~nie bda~~ ~~po~~ zelym me elodi- ta.

Ne murie tam tpele tonenno, lużan zlyt zemocnowane zely reparaturo nasny tpele mepcowni.

Powiedziać, że pmer murie poide Ragne-

nowi palis ~~to~~ wierz. I dostajam ten wierz.
 Ramo, bardzo wczesnie wstajam zelyly isci
 do Ragnere. Malwi krestylestem, taki ze moziem
 diodni. Ale naptam, palus, jui memi wypra-
 szac fustai bardzo wczesnie kotwier, ~~medire~~
 nime, ~~pepe~~ wozmiewai i pneluzet mi
 estny wozbas, do Ragnere. Tali wozbas,
 ktoros pa do tej pory nie wypawitani i me
 wypano milomni. Owimem, pale lujam w
 Anglii dwa lata temu, napisetani do autora
 "Drogi do Ostrej Bramy" (Jan Frodman) krotki
 list i pneluzet ten wierz. Napisetani ze
 do tej pory nie mowitani milomni, unisic-
 Tam ie more to me jest was wypanie ten
 wierz. Ale on, dowiedziatani ns, w dwo
 tygodnie potam umart. Tali ze nie wem
 ey to odeprato palos wole).

Talit talitani ze dostajam nie do mejsco-
 wani w litorej luj Ragner (Krestens Zeparkowski
 ne merywat). To jest bardzo ciekawe postac.
 Wzeci moimie pego istnieniem, ze powomni
 napisac ei me tenet pego sylwetki.
 Pego palos zwracalaniem: ~~to~~ doprowiedzo-
 mo (nime do mego). To musato luj w dru-
 giej potawie lipce.

Micetani dle mego wierz etoimie do za-
 bendrowanej nogi. Pneprowiedzita mne
 jedne z talneki, litore unata koutelity
 do jedneq nitodiej, 18. letnej dieweyny
 (nie wem ey moimie merywisko, ona jest
 tutaj w Wawrsenre belerle). Totaitani
 ns do meq, pemewai one lujta w Tecnosci
 z nim (Ragnerem) i ~~pepe~~ wozmiewai wtochy
 ten wierz.

(Czy to solne? Meek pan zelymne, do je, ni
~~re~~ zjubitan ns w lodejwani.

(3 minuty : 45 sekund - wylusowane).

Ter byli tacy co nas pastwili, ale w wisknowi
oni nie pastwili nas chyba tak jak Niemcy,
tylko im zabierali nas wydoluciu wtedo-
mosci, bo dopo me pytali, to bravelo me-
wiele osob bili w tym dzenie ewsu. More
im powredziano ze tynerosem nie moimo?
Pricholnolime wozumwaciam (?) nacelo ho-
go bili. Mo; mosi tei siedlaci i ter nie bili
go.

Taki wsume luto z 5 dni... Adna! ~~W~~
W miedzyenene denli do umisku, zelym
more ja ne mepita woddli. Dali z mi wi
jeri i skhule woddli. ~~At~~ A ja, mam w spa-
wacis gione - zere ze lepne mi pan, pesti
idnie o alkololul. Tylnolime w zyciu
Sprawolitem i naprawole ja moze pie i
nie 4 epizam ne, me trave pytanimesi.
Pompletem, ze beda munej emie. Pitam,
ale mesnukloweja mi.. (-). ~~Ja~~ I potem
klowu mune bedaje. Male emi mune po-
tem bili stranliwre - bo zatoweli tej woddli,
a mo me mune zupemnie nie kwetywa.

Pozniej mune posadlili wazem z 4 dzien-
cym, z ktore mune awentoweli. One mow:
"Dostro Marianne, powiedzmy cos, jakos
miejscowsi, ze tam ~~jest~~ goltis jest Regner-
tam, gdzie go me ma." Ja mowie: "Ubelnena,
a mi tam ukrywaja nas jakysimni nasi?"
Lepiej me nie mowi. Tak z me wozum-
witem... Zrente ja nawet me moziem
powiedzic, bo ja zadylel miejscowosi
tam nie znietam - jone Niecete, Hoiblowe..

Pokre spowrotu mune wiesti i zimou
mune bedaje. No ~~waz~~ cejwowie nie sie
nie dawradzic, wiece sprwaduje je.
Adna! To musi pan skony powec! Ten woz-
mar do mego polnoli dotawi. Ja ne jereve
wtedy z mimi nie widwaciam, a w miedzyenene...
me wtem lito..

... i zadano mi nie na tym ^(miejsca) miejscu...
 I ja pamiętam, że przypomniał mi się moment prze-
 wrotów: musiałam coś powiedzieć, skoro
 posadziła mnie na tym miejscu... Ale
 nie, zaczynała rozmawiać, czy ja nie po-
 Talym do Ragnere i nie nawiązać go...
 (do podania) zely porozumieć się z Rag-
 narem przez siebie.

Potem wprowadziła mnie do pokoju,
 gdzie ~~siedziały osoby ich dla otępienia~~ ze stołem
 siedziały ~~osoby ich dla otępienia~~ otępienie i ich
 wsypłuchi. I siedziała ta wieś, która
 teraz jest leśniczą. I ona od razu do mnie
 się usunęła. A ja myślałam: „dlaczego one
 nie do mnie przychodzi?” A ona ~~nie~~
 myślała - ja mi mówia potem - że myśli
 nie jej głowie w tym śledztwie polskiej spo-
 lności. Ale ja absolutnie tego nie pamiętałam.

Podziękowała, chciała, próbowała (zachęcała mnie),
 żebyśmy coś powiedzieli, ale oni tak mi mówili,
 że nie mogę być na let. Gdzie mi było
 do podania wtedy? Dali mi nawet dowiedzieli
 jakieś ewoluowały, ale tak mi w eeli.

Potem znów mi powiedzieli, że ja nie, ja
 nie, ich było, później nie, i pytanie gdzie
 jest Ragnere. Myślałam, że nie jest tam waw-
iatka zelym polskimi, a po drugiej stronie
 znowu tam. I mówię mi: odwołuję się,
 poproszę do Ragnere i mi wytłumaczę, zely
 on przyniesi, z zotwieraniem, zely zdat
 broni - nie go we spotnie z tego tytułu.

Zaskamowitem się i przypomniałam że siwet-
 nie! Ja przypomniałam, uprzedzę Ragnere
 że oni nie je tego miewocho, że oni wie-
 dzie i broni Boie nie będą go nawiązać
 zely on przyniesi. Przypomniałam sobie,
 że warto go uprzedzić.

o jakieś
 sprzeczne
 wygłosze

- Dobre - przewidziałam - prawie bawelno, ale
 prawie ~~da~~ mi dał palceś zaswiadczenie, ta-
 li gład, w dwóch egzemplarach, z których
 moja się zobowiązuje mi, dać słowo, że
 on mi będzie pamiątką i adresem korespondencji.

- A dlatego w dwóch egzemplarach?

- A dlatego, że palceś mi nie doługuje słowa
 to mi to gładie poświęcił i potem się oświadczył
 o to typumie.

- Ale chyba sąsiadki - powiedzieli.

Właściwie mówią tłumaczyli... jeśli potem,
 razem (miejscami) tłumaczyli. Tak, mówią tłum-
 acze. Róż takięś tydzień, zrozumiałam że
 on ile tłumaczy, poprzedzając go i potem
 tak tłumaczyli mi niego, że nie aż trochę i
 ratowaliśmy że to przewidziałam. ~~Ważne~~

Byłam zapraszana do możliwości.
 Potem z nich mi dać mi postać, a drugą
 pierwszą dać.

- Na ile czasu?

- Na tydzień.

No, trochę za długo, ale dobrze. Powiedz mi -
 Tam, że przecież nie wiem gdzie on jest. -

- Gdzie mnie mogę odwiedzić.

- Do tej miejscowości, gdzie zastanawiam się
 tożsamość.

- A dlaczego?

- Bo żaden przedmiot etnowski do mnie
 nie podjeżdża - przewidziałam.

No co - lepiej może być lepiej od innych.
 Wiedząmo lepiej że jestem korespondentem.

~~Ważne~~

Jeżeli przewidzieli, że za mnie zostawa-
 je dwie korespondencje - wieszmy że le-
 cherne i przede wszystkim stawiają mi
 uwagę.

Wieszmy sobie przedtem że wieszmy
 bo jedyni przewidzieli że mnie lepiej wieszmy

wobec tyłu dwojga

Podnieśli mnie pod weis, bo byli' nż
wpełni do wni. Wyrzucili mnie palves
po liliametrze przedumie. I wtedy ja, litawa
nie mogłam eludnie, mactam ten bod w
wodre - biepianem. Co to znaczy pali eto-
weli jest zemeprowany.

Zmierzoeto nż i na swesnie lioportu
tam lioportu Bretonumulu, litawa w ja-
li's spozib pemezata partypentce, oriento-
weta nż. Po uelnu puyprocedita mune
do tyli gospodery, golue lityam avento-
wane. Nilot ze wni mune me widlicai.
Potrzyli mune me pieu (talie picerue)
beretam, wygnawetam te swage polite
eresi. Gospodere ponli lioportu lioportu,
palerie i w pewnym momencie styns - je-
dnie samochod.

~~Qui~~ Pytali mune ter' o pedus wiasuuelly
~~Imopstorku mientellieps~~. - Oeywisue ja
me me moiritam, tym bereluej ze na jej
tamet me me wredlicetam. Papelueli w
jej strans i pomplataem solue "Oelo, pi
je ayprueli". Potem styns, ze ratynueli me
lioto domu. Wyelylem nż z tej pueli
i widne, ze ci Royerue z lirus rozmowa-
je. Qui pytali nż ey tu byia, ey tu jest
"ehromaja diueerlu". Pouencei mune
nilot me widlicai, wce powreolueli ze
me i' ani adpecheli. Gospodere puybiegli,
sybleio mune zaprowedchili do lusu,
potrzyli mune me stame w palvesi rope,
weceruen brat pedungo z moweli vau-
nyeli zotniemy puypruist mi palves
jedneue i deli zueli Raquerewi.
I nestopnuego per' dnie Raqueri
puytaci po mune liohli, litany mune

zabrali do niego. Wmysłło mu prowadzenie
tam i prowadzenie, zedy lewej Bore
nie próbować isci. Ma mnie wrocie, bo tam
pnieci se ze mnie zaliczamy.

Na to on, że mnie nie pnie. Thawos,
Bore, ja pi rze pniecia, 28 albo 3 lat,
a one jest mieda dienerne, wiec to
jest mienosciwie. Bedz uciesci - prowadziam.

Wiec on prowadziam tali: „Pomocnik
Pomocnikow, jeśli siostra Marianne zech-
ce uciesci, to prona do niej strach...
Pomocnik uciesci talnej ulgi, że ja
nie mnie wrocie, że to ma ^{mi} moja deup...
Najlepsze (lyto to), że Raquer prowadziam,
że jemu doli eyni, że ja palizylym eos
tam zernawita, że mowitam. Pomocnik
nie tym bawilo dothneta, bo pomocnik
mowet mienego znowi.

~~Ma~~ Ale pali z edukacjami z to (lehorne), to
z nie wspomniam i to wspomniam
sreene... I more - pomoci one ma
mnie prowadziam, moza eluci me ~~at~~
(ocypni) i eos prowadziam (do ludzi. Mnie-
dra, to pi nie wrocie...)

Zostaje u Raquera, chwyci me, chwyci-
my po leweli... Pomocnik pali mienosci-
me se mienosci lewtole. Tali, to pi
lyty wykopli, paroteli pesteni... Psi se ki-
lic sympatycznie, ale pali me golnes wie-
rownem prowadziam dole wri, to tali
oxerelny... Talby wyplawaty mes, (zdra-
dny). I tali lyto pali eves.

Chodito oto, że ja me pomocnik elu-
dnie. Chodzenie po roli, po dorni (lyto
uciesciwie...) I nie moztam myblo elu-
dnie. Postanowiono mnie odestac do
Nowogrodka.

v Raquere

Tam w Nowogródku ~~była~~ była takie Tszermieskie, która się marywata - mieszkała przy me państwie. Odtransportowali mnie do Nowogródka. Najpierw me plebanie, do brisdu. Wiem, że w tej plebanii była żydowska, która wiedziała ze Zwiarka Radnickiego me te tawny. Jakże ona była strasznie przewieszona, jak ona była się moirer, agłodeta się dochoła. Jej brata awentowali tam. Jej do tej pory widzę te żydowskie, jak ona me trzęsła opowiadając o Rosji.

Potem ten ludzki przewiesz me do tej Tszermieskiej, do jej rodzinny. Jej ojciec był kochajze kierownikiem me poście. Byłem tam, u tej Kosi Państwa, że ~~u~~ ludzki postanowiła piec dleeb, ona odnosi murata wejści, państwa, ie nawet muratam pilnować tego elle-ka. W pewnym momencie psychologii litos i dępe nam zmeć, że ²⁰ awentowali jej ojca. A ona nie wraca. Wice ja sama wracam z powrotem me tawny swoje, bo tutaj me orientuję się zupełnie lato jest ze, lato jest precie. Wracam z powrotem do Raquere.

Y jest taka kwestia, że Raquer chce przesłać puzer mnie jakos wiadomości do Katowice. Chce zlepu tam pojedeta z przedzumi i z listem. Idąc do Katowice, metknetam się me padzeć Ciemu Megde. To była metka tuedi synio, brachio odlema, zventz oni wmpcy zdope me pogineli. Ten Orwid to był jej syn. Y ona sta szubec puzer ostatniego syna. Y ona mi powiedzieta o tym, że Kobelniewoz me zije, że to jej leży po tej lihowie pod Sewk^{au}temi.

Bdnowcy w pewnym momencie obczyli Katowice i ote tam egimēt. Ona jedzieta zely szubec syna. Wtedy z powrotem wróci-

Tam do Ragnere i dojevo z tymi pismami i z tym (listem) nimie awentowali. Fakt, ze te pismachie miatam ze soba zabawierowanie (widzi pan, ze pamiytam... bo to usple pnyjeidiatam, wyjeidiatam, pmenowitam sie..) I wotody wrotitam do Ragnere...

To jest wnyplio ^{scaty eras} pned awentawaniem. Widzi pan pan pa pohreaciam.

To jest ~~scaty eras~~ luyto w tym drowe. pali sie dostatam do Ragnere, luytam panis eras, miatam z tymi pismami jediet do Wilna. Ppkeles Yedietam do Kolorere, spotkietam Crows Magde, znawu wrotitam do Ragnere (asus)

No widzi pan, zepsutam panu...

Uter w dalnym cisze me magz drowix, wice Ragner postanawia mnie odestac do Wilna. I panistam, taki luyt Leonel, brat Ragnere - on luyt z Wawrowy, brat udrzet, w tej akceji pod Arsenietem. Opowre ^(scaty eras) bo to uelrawe. Opowradet pali brat w tym udrzet, a luyt takim nowic pusem. Sieduchi w palijs lawotami, aeluchi me moment i on miat braci. I temu me wydaweto, ze este lawotami me, ze on ma braci. W panym momencie wydali nothos, no wice on wnyplioy, shielot (ale) robir to meche-mierne.

~~bo~~ Odprawadiet nimie pnez las do tej palijs furmanki litons miatam jediet do ~~Waw~~ Wilna i panistam, ~~spierowet~~ on spierowet takie piseuli partpanklete i stwankiwe fetrowet. Iginet por meji zrenta, z weli lodnewilow...

No i pnyjeidiatam do Wilna. I tu wtais-nie, pabedz, bo zwierku z tym magrywe-

miem.. muszę.. pić piśmiem.. ~~zobaczyć~~ rzeczy-
 nom piśmi, bo muszę dowiedzieć się o
 pewnych ludkach, których by powiedzieć
 dobiećcie na temat tego miś awento-
 woi.

Przyjeżdżam. Nam adres pani. Niestety
 nie mogę pani powiedzieć jej numeru
 (litone) numeru wtedy zmi. ani imie-
 ma nawet. Pani, do której postać miś Rag-
 nev. Ona z łobki miś skierowuje do pracy,
 do sanatorium wapiowego, do sanatorium
 gwałtownego dla drzew. na Zwieryżcu - to
 jest także drzewca, Fabryczna 15, panu
 nawet numer. I tam miś przyjmuje
 dyktando, litone - ayli - jest w koutaku
 Ał-owskim z 42 panis, i jej zostaje jedno
 siostra gospodawca.

Tam pracuje siostra otawsza ale miś, mu-
 żece dwie córki, która była Ormianka z po-
 chodzenia - z Ormian polubiła prawdopodobnie
 dobrze - i była żoną chyba lekarza wapi
 Polskiego. Jest tam piekarnia. Jej młodszą
 córkę jest pomocnicą w kuchni. A jeszcze
 jedna córka była podobno w adriale...
 Nie będę tutaj mówić szeregów, ponie-
 waż trzeba tamto sprawę ~~opisać~~ przez
 tamtych / I ona do miś tak często
 zagląda, ta druga siostra (córka?) i
 tak rozmawia z miś, jedno takie
 interesować, pyta o pewne rzeczy..

W pewnym momencie jej ^{le} luedys post-
 tam) do tej pani, która miś skiero-
 wała i spotykam ją, powiedzmy, Bru-
 metre - powiedzmy. H. bode (o niej) mo-
 wita. I ona: "Pani 120..". A jej mę-
 wicem się wtedy Halina Krzesłowska.

Tak, bo przed tym listem Inna Sędzińska
 Tak. W poprzednim awanturaniu listem
 Inna Sędzińska. Temer - Helina Kras-
 kowska.

- Pami Helino! To ja od razu myślałam
 że pami jest nasz etawrek - kienyja sie -
 Bo ja zauważyłam pami ja między moimi -
 Tam do pami, pami powrodoctam "pami
 Helino", pami nie nie odwróciła.

Proszę pami, to jest taki moment, że
 ciowiel, pami swierij me pseudonim ey
 dokumenty. W pewnym momencie
 me stowo "Helino" nie odwróciłam
 się.

A ja miałam dokumenty zakonnej,
 nonencyelki - zakonnej, litore me me -
 zywca Helina Kraszkowska, litore
 teraz jest jeszcze podobno w tubowie
 - nie widziałam jej nigdy w życiu -
 litore miała dokumenty, że kienyja
 silnie pielgrzymowała we swowe i ja
 nawet dostętałam jej dokument siloty
 pielgrzymującej.

Wisc myśle że ta ~~blłłłł~~ matka wre-
 duca - i ta młodsza siostra, wmpcy
 wiedzieli, że to jest moja kumpka mar-
 wisła. Miałam tam pracować, to ona
 wiedziała że to zakonna mała talie
 marwisła. Tak przypuszczam. To jest
 tylko przypuszczenie! Dlatego ona tak
 się może trochę mnie interesowała.

No, z elwile liedy one, liedy per od-
 krynijiny me, że ~~o~~... A ona tam przy-
 ta po piemisolze - bo ta pami pomagała,
 miała piemisolze jabies, organizację, i
 pomagała tym, którym trzeba było

pomóc. Podobno ta dziewczyna - dowiedzia-
tam nie ~~po~~ później - była przedtem jej
awentowane przez bolszewików i wypus-
zone.

Więc ona zaczęła przychodzić do mnie.
Oczywiście wiedziała. Wysłucha, (bo) powie-
dzieć ~~mi~~; powiedziała mi że była
awentowana w Lidzie... Tak, że, to nie taki
chętnie przychodziła ~~mi~~. I jeszcze pisze
poesję. Poesję, która była podobna do tu-
wimowskich. Była mi te poesję. By-
Tymy z sobą ~~mi~~ taki jej zwierzenie. Ja
czekałam mi tam dzisiaj mamy i ona
właśnie wtedy przychodziła, była ~~eres~~
i taki rozmawiałam na ten temat. Tak
że ona o mnie dowiedziała się wysłucha.

No i pewnego pisknego dnia - to było
15-go marca - przypisano dwóch facetów
ubranymi na ewidencje i powiedzieli, że
oni mnie biorą do biura pracy. No -
ja jej mi tam trening, wiedziałam
że to jest awentowanie

(Mówili po polsku
czy po rosyjsku?
- R.S.)

- Nie pamiętam. Była po polsku... nie
pamiętam. Wyprowadzili... ja zdawa-
tam sobie sprawę ~~mi~~. Powie-
war w Lidzie mi tam adwers w Lub-
linie takiej pielęgnacji, która pra-
cowała w naszym szpitalu zelowym
-- Więc ja wystąpiłam, rozkruszyłam, że-
nim wyntam - wykremitam. Oczywiście
oni nie widzieli.

Prowadzili... Dostajam takiego strasznego
 śledczego, strasznego śledczego, który pyta
 me mnie, ale tłumaczem ludzi - w pierwszym
 momencie - tłumaczem ludzi... Ale nie
 mówili nic na temat ludzi... Tenże nie,
~~nie~~ Bo mnie w lidzie pierwszy raz
 awentowali. Nie me mówili na temat
 ludzi, tylko oczywiście pyta mnie o różne
 rzeczy, ja mówię o swoje historie, oni
oczywiście kwestionowali to jak zawsze.

/A co ich interesowało najbardziej - /

- No oczywiście partyzantów, gdzie byli...

Też wiedzieli że

Państwo było zwa-

żone... /

- No wiedzieli... Oni wiedzieli, dlatego
 mnie awentowali. Ono niestety to po-
 wiedzieć - ale fakt faktem (że) oni ~~nie~~
 w sumie nie wiedzieli, jeszcze nie zna-
 li tych szeregowców... więc... nie znali
 szeregowców... ?

No, dlatego mówię że ja wszystko
 kłaniają, a ja oczywiście miałam endo-
 my historie oparte o zniszczenie Waw-
 rana... ~~Wiedzieli~~ Wiedzieli że
 Wawranek jest zniszczony... W czasie
 me zniszczenie jeszcze z I wojny, bo
 wtedy jeszcze ~~nie~~ powiedzmy mi by-
 ta tak zniszczony. Ale wiedzieli
 że o Wawranie coś dowiedzieć się
 musiałoby to trudno. Więc miałam
 świetny ^{very} taki zyciorys. Oni zawsze
 najpierw zyciorys czytają. Bez przewy-
 szszej na mnie.

Przyjechał jako tłumacz polski taki - wysze,
 chyba wangi żyd, litowy mówił po polsku,
 litomy był w tej amnii polskiej. Zaczęli mi
 tłumaczyć, pokazali nawet krzyż litowy
 dostał i usiłował mi tam przekazać,
 żeby do niego, razem..

No, ale słuchając nie na tym, że ~~o~~ ad-
 tali mi nie spowrotem.., do ~~ty~~ jaksiej tej
 kamery żeby ~~ty~~ powiedzieć i dali po-
 tam drugiego śledczego. Myślałem że ten
 śledczy rozumował, że tamten nie
 będzie się do prowadzenia śledztwa
 dali mi takiego pogodnego polskiego,
 miłego faceta, litowy, zaczął mi
 pytać mi nie temat.. Mi nie trudno
 powiedzieć plus (historie opowiadania)
 tyle razy ~~ty~~ tam, że bardzo mi wesele
 inocej, więc trudno mi powiedzieć
 co ja mu tam opowiadania. Ale
 oczywiście fałszywy celiem historyi
 fałszywy miśtam pseudonim - ~~ty~~
 „Owsem, należał do AK - tego już
 nie mogę rekwizytować, ale celiem
 historyi miśtam na warszawę (wr-
 duciam że) nie mogli ^{też} dotrzeć. Nie do-
 miśtam sobie sprawy.

(I to wamptho
 w Wilnie się
 dzieje, taki?)

To wamptho jest w Wilnie. Siedzę na
 Magdaleny, ulicy Magdaleny - to nie
 było nawet na Magdaleny - to nie
 było wierzące takie - ani mieli
 takie miejsce, gdzie najpierw
 zetrzymuje awenturę, taki

pi psly pierwszy otwierci do tukiszeli.
Bo potem siedziatam na tukiszkach.

1... Bada mnie, ja ozywione pow-
tarzani wiesi to samo i wreszcie ^{już}
mowet probuje... obejmuje mnie... chce
mnie tak wzierz a ja siedze tak sityw-
no. wtedy... widzi ze mu nie udaje
- bardzo sympatyczny sledczy, bardzo
miody zwentz. Ten miatam luy
srodona.

(Ale les brze
nie ~~to~~ dyto?/

- Tam absolutnie jai mnie nie bili.
Powiedziatam im ze was luytam talis czenie
od bruz jak xilura. On mnie nie lit, bo
on pewnie nie wiedziat ze redziatam w
Lidzie. Potem przynij papery z Lidy. Tam
mowi talis: „ja li tidiu talis elawono odus-
sitor, a ty musz talis odurita” - emecy „ja
~~ze~~ do udbie talis ^{nie} odurita a ty musz
talis onukiwacis? Porietowatam go zwentz
bo luy bardzo dobrym sledczym.

No i znova wrzatam do liemery. Potem
mnie przewieci na tukiszli. Do liemery na
tukiszli. Pawstam, w pierwszym momencie
talis talis wrzevili mnie nie do tej liemery...
borderietam... No, muszta. W liemery wazie
jestem jai w liemery nie tukiszkach, siedze,
jeu ta batandz i lipitolz, kiedys mnie
to z takim ^{aktym} ^{aj} rezultatam, poniewai
nie moze ^{talis} ^{talis} bardzo wellidzi sere
gotow co do mnie. W paemym momencie
domowej liemery przewieczs trzy drew-
cyny, w palidli talis liemery, litare
przynij ze sowe tyle wny, ze po swanne
w liemery Terity wny.

(Palni
czy Rozpali)

Palni Try & Palni. Tyje uwyplne try
(Nagynowitg, przynajmniej jedne z nich.)

I opowiadając, że one były przedtem chyba u
 Supanli. I potem je - jak awentowali te młode
 wciade - jakby intencjonalnie. Percepcyjny, celny
 eres, potem je przelicili i one oczywiście były
 uwzględnione sprawozdaniu do oddechu, tylko bodziec
 do oddechu kamery. Tak mi się wydaje. I ten
 psychologii talus talus delegacji, ^{cał}awie-delegacji.
 Rozem, leżący, mówią, że oni są pewnie bode-
 wiliam, dwucielny wreszcie dużej z ~~st~~imini,
 Gdusi im wreszcie, zostaje pytać, a w ~~to~~
~~to~~ pewnym momencie, niesprze taki mo-
 ment (to jest delirium mierząceby tamta
 opowiedzieć), że raptem oddecha ludnewilias
 otacza ich, jest walka, podleg z meli (Wanda
 nie merywa) brat gnie i one zostaje awento-
 wane. Gdusi je supuje, potem wronę je zwis-
 zane, mironie na sercie. (X-puente)

(To me ledyński!) Wzię Raguev postać mure po
 braci. Ja jej wreszcie mówię, ale nie
 umiemam prowadzić rozmowy, no ale to
 nie taki trudny. Tylko me dużej drugi. Powi-
 dzieli mi więc że gdzieś w kierunku tej miej-
 scowości ~~to~~ może nie pytać, zedy trafic do
 niej, a sprawozdaniu wstępny przed być i
 być zaprowadzić do domu. Wzię-pyjęcie-
 tam, zwrócić nie do tego; kto tutaj to
 braci, wiedzieć gdzie one jest. Zacielowali
 mi wóz, przybyli tronechli nianem (to była
 braci jedynego oddechu) i ja zjedziać. Ale w
 pewnym momencie jest straszny opad, taki
 że trzeba była zahemować. Ktoś mi powie-
 dzał, że ale zedy zahemować była, trzeba
 podnieść ten wóz. W pewnym momencie
 przednie, awentowy zdmęte. Baxe przy-
 chodzi, usmiecha się do mnie trochę, i
 litwa co nie mi i podnosi mi wóz
 Na kamierem z przewierca! Borysów odre,
 że przewierca mi wie (widzi) że ten wóz jest
 taki ciężki! ~~to~~ Ciekaw, dwo braci - myślę
 sobie; lilepa! wospa! Ale on taki był zęty

normowy. Lubię przebranie za talus wiepłus
druwenty. pomógł mi i to umyślnie słowicy -
To się szerszkie. Później potem cagle i lwa
mnie przeprowadził na miejsce (Sted) riner,
wtedy nacamel i przyprowadził do lwa.

To tyle To było wtedy, pale murek przypisał
z tymi wólcami do Raagnera (Kotowca - R.S.). W
miedzy czasie mnie wyprawy (do przewiezienia
brani R.S.), potem swoim rumie postać Raagner
do Kotowca, ale wtedy Kotowca nie było.
(przewiez)

(Kotowca wystać rumie) na normowy z Raagne-
rem, Raagner rumie zatrzymał. Oni dotychczas ubry-
wali się i chodziliśmy, a ja miałam to nogę,
która bardzo bolała, szczególnie przy słońcu
po zranieniu swego ~~oko~~, w ten sposób jechał
opóźniając to, więc doni do ceniaska... i adri-
Tali rumie do Nowogrodka, ale tam w Nowo-
grodku wpadł ten, u którego się zatrzymał -
Tam 1. I potem ^{zjechał} wrócił do Raagnera
ono ale to wieś ^(zjechał) bardzo było ukrywać się z
tą nogą, wdrapał warem z rumie. Wrac
mnie oberwali do Wilna. I tam cała ta his-
toria mojej ^{potem} przygodzie. Już miałam
być zdrowa, i w miedzy czasie przypły moje
dokumenty z Lidy, więc ten lito rumie wszedł
wiedzieć że litych w Lidzie. Wtedy ten śledczy
z wyprawy nawet mi powiedział że ten
dobrze nie doświadczył ze rumie..

I wtedy do pierwszego dopnia, zebrał me no-
wo zaczęto me śledztwo. Już powróciłam pa-
te druwenty przyprowadził.

W pierwszym momencie - pierwszym doświadcze-
to jest G ~~to~~ me, stymy wtedy, lwaec wojny.
Wtedy przewieziono rumie. Był tam trochę nie
taliśnacki, potem na Megelabem > parostem,
Tam rumie po prostu zatrzymał, i innych
ter. Była takie kamery, niedużo wzięte,
własnie przewidziane; Przewiezili rumie

tam spowrotem. Tam nie miałam śledztwa. I codziennie któraś z nas z tej kamery.., ~~zrobił~~ celi to się mówi, ale ja już będę mówić kamera bo się przyzwyczaiłam - w celi polskiej nie byłam, a w ruskiej kamerze wiele czasu spędziłam, I codziennie - taki gabinet naczelnika był, trzeba było sprzątnąć. No i akurat 9-go wypadło na mnie. Więc ja trochę tam sprzątam i słyszę jak on rozmawia przez telefon. I ja rozumiem, że jemu mówią że wojna się skończyła. Więc ja - nie bardzo jestem pewna, ponieważ nie znam rosyjskiego języka i przychodzę do kamery i mówię: "słuchajcie, mnie się wydaje, że się wojna skończyła".

No dobrze. Ale przyszło po pewnym czasie, trudno mi powiedzieć kiedy to było.. Raptem mnie wzywają.. Oni zawsze mówili: "z wieszczami".. Człowiek zawsze miał tam jakieś rzeczy.. "Z wieszczami", czułam, że będę gdzieś jechać. I mnie mówi ten naczelnik, że ja jadę w etap. I ja myślę, ja pomyślałam, pamiętam jak strasznie się zdenerwowałam, dostałam nawet jakiegoś rozstroju.. Myślałam, że znów do tej Lidy, gdzie mnie tak stłukli i gdzie nie wróciłam, więc nie bardzo się kwapiłam do Tej Lidy, do więzienia. /wcześniej procesu nie było?/ Zatrzymali ten proces, nie skończył się. ~~zatem~~ Naczelnik zobaczył że ja się zdenerwowałam i pocieszał mnie. /sympatyczny był, można powiedzieć że do śledczych miałam szczęście/. I pociesza mnie, żebym ja się nie martwiła, że ja będę leczyć żołnierzy. I wiążą mnie do pociągu do Mińska, sadzają mnie w Mińsku, jestem tam kilka dni, w kamerze nie jest tak ciasno. Fakt faktem, że są straszne pluskwy. Tak nas żrą, że mnie poradzono, że jak człowiek leży i obleje się dookoła wodą, to one nie włożą. Ale pluskwy to bardzo mądre stworzenia - one potem zorientowały się: włożyły na sufit i skakały na nas.

No cóż, siedziałam w więzieniu, wyprowadzali na tzw. przegulkę.. To było duże więzienie. Wyprowadzali na taki dziedziniec, w górze, powyżej nas, na wysokości powiedzmy sufitu chodził /strażnik/ i pilnował nas, a myśmy sobie na okrągło chodzili tam. Więc siedziałam, ale śledztwa mi dalej nie prowadzono. W międzyczasie ja tam spotkałam też dziewczynę, która kiedyś pomagała bardzo w partyzantce. Była pomocnicą Ojca Taboty. Ojciec Tabota był jakby takim magazynierem oddziału Ragnera. Ona opowiedziała mi, że ona siedziała z tą, z którą mnie aresztowali i która tam coś powiedziała - że ona była pełna rozpaczy. Mówiła że ona nie ma życia, dlatego że albo będzie siedziała tu u Sowieców, a jeśli wyjdzie, to chłopcy zabiją ją za Mariannę. Uważała, że przez to, że ona zeznała.. Ona nie specjalnie nie mogła tam zeznać. Żałowałam że nie

tam spowrotem. Tam nie miałam śledztwa. I codziennie któraś z nas z tej kamery.., zrzuciła cebra to się mówi, ale ja już będę mówić kamera to się przyzwyczaiłam - w celi polskiej nie byłam, a w ruskiej kamerze wiele czasu spędziłam. I codziennie - żaki gabinet naczelnika był, trzeba było sprzątnąć. No i akurat 9-go wypadło na mnie. Więc ja trochę tam sprzątam i słyszę jak on rozmawia przez telefon. I ja rozumiem, że jemu mówią że wojna się skończyła. Więc ja - nie bardzo jestem pewna, ponieważ nie znam rosyjskiego języka - przychodzę do kamery i mówię: "słuchajcie, mnie się wydaje, że się wojna skończyła".

No dobrze. Ale przyszło po pewnym czasie, trudno mi powiedzieć kiedy to było.. Raptem mnie wzywają.. Oni zawsze mówili: "z wieszaczami".. Człowiek zawsze miał tam jakieś rzeczy.. "Z wieszaczami", czuli wiem, że będę gdzieś jechać. I mnie mówi ten naczelnik, że ja jadę w etap. I ja myślę, ja pomyślałam, pamiętam jak strasznie się zdenerwowałam, dostałam nawet jakiegoś rektroju.. Myślałam, że znów do tej Lidy, gdzie mnie tak stłukli i gdzie nie wróciłam, więc nie bardzo się kwapiłam do Taj Lidy, do więzienia. /wcześniej procesu nie było?/ Zatrzymali ten proces, nie skończył się. ~~xxxx~~ Naczelnik zobaczył że ja się zdenerwowałam i pocieszał mnie. /sympatyczny był, można powiedzieć że do śledczych miałam szczęście/.. I pociesza mnie, że bym ja się nie martwiła, że ja będę leczyć żołnierzy. I wiążą mnie do pociągu do Mińska, sadzają mnie w Mińsku, jestem tam kilka dni, w kamerze nie jest tak ciasno. Fakt faktem, że są straszne pluskwy. Tak nas żrą, że mnie poradzono, że jak człowiek leży i obleje się dookoła wodą, to one nie włożą. Ale pluskwy to bardzo mądre stworzenia - one potem zorientowały się: włożyły na sufit i skakały na nas.

No cóż, siedziałam w więzieniu, wyprowadzali na tzw przegulkę.. To było duże więzienie. Wyprowadzali na taki dziedziniec, w górze, powyżej nas, na wysokości powiedzmy sufitu chodził /strażnik/ i pilnował nas, a myśmy sobie na okrągło chodzili tam. Więc siedziałam, ale śledztwa mi dalej nie prowadzone. W międzyczasie ja tam spotkałam też dziewczynę, która kiedyś pomagała bardzo w partyzance. Była pomocnicą Ojca Taboty. Ojciec Tabota był jakby takim magazynierem oddziału Ragnera. A ona opowiedziała mi, że ona siedziała z tą, z którą mnie aresztowali i która tam coś powiedziała - że ona była pełną rozpaczy. Mówiła że ona nie ma życia, dlatego że albo będzie siedziała tu u Sowieców, a jeśli wyjdzie, to chłopcy zabiją ją za Mariannę. Uważała, że przez to, że ona zeznała.. Ona nie specjalnie nie mogła tam zeznać. Żalowałam że nie

mogę się z nią spotkać i powiedzieć, że "Boże, cóż ona mogła powiedzieć o mnie - tyle że mnie trochę bili, to mnie bili nie dlatego.. Coś tam musiała powiedzieć. Ot, taka historia.

No, ale stamtąd wiozą nas.. Raptem przerzucają nas do innego więzienia w Mińsku i wiozą mnie... wsadzają do samolotu. Zakuwają mnie w kajdanki, wsadzają do samolotu.. Fakt faktem, zakuto mnie w takie cleg.., ładne eeki - eeki się nazywają - i wsadzają do samolotu. W samolocie jest w sumie z prowadzącymi chyba 12 osób. A wiozą dwie osoby zakute. Wiozą faceta, który się nazywa Jasiński. A ja się nazywałam Jasińska naprawdę, a jadę jako Krzeczkwaska. On był z Grodna. Więc wiozą nas. Nie wiemy, siedzimy obok siebie zakuci, nie wolno nam mówić. W pewnym momencie ja patrzę, a te nasze małe półka zamieniają się w olbrzymie pola, więc myślę sobie:wiozą nas do Rosji. Potem wreszcie patrzę - olbrzymie miasto, i ja tak mówię: "Boże, co to za miasto?", a on mówi: Moskwa.I jego wtedy uderzyli w twarz.

Przywieźli nas w Moskwie na normalny dworzec, dla normalnych ludzi, nie, powiedzmy, dla wojskowych, więc chcą nas nie zakutych prowadzić, żeby nie było widać. I nie mogli mnie rozkuć, śmieszyło mnie to nawet, coś się zacięło, no, ale wreszcie mnie rozkuli i przyprowadzili na Łubiankę. Przyprowadzili mnie najpierw do adinoczki. Adinoczka to jest cela pojedyncza. No i oóó, było tam nawet też łóżko, jest wieczór, ja uklękałam i modłę się. I w pewnym momencie stwierdzam, że bez przerwy otwiera się wałtok. Wałtok, to jest taki judasz. Ten wałczok otwiera się bez przerwy, ciągle ktoś patrzy. I pomyślałam sobie, że prawdopodobnie.. Całe więzienie musiałam modlić się.. że mnie całe więzienie ogląda. Więc ja już potem ~~uklękałam~~ uklękałam nie modląc się, ale demonstracyjnie klękałam. Ja potem pomyślałam sobie jak ^{już} pobyłam w tej Rosji, zdawałam sobie sprawę, że oni pewnie podziwiali moją odwagę, bo przecież u nich tam za wiarę to karali, a tu raptem babka uklęka i modli się.

Potem przenieśli mnie do talnej sali-godnie były ze strony domu, czy z pięt - na Tóhlo z podwórka. Na obiad dawano nam supę, w której ptynocę tyłło ocieło mybie, ale podawał nam kuchark ubrany na brato i w talnej eropce kuchowalnej. I tam zaczęto mnie badać. Badano mnie na różnej pistwa - na parterze i dyle na trzecim czy czwartym piętrowe. Ten na górze był wysoki ranga - śledczy (Amat) miz. I wciąż potanęto na to samo. Tłaczono drzewce, która była tłumacza. Wciąż mówiano mówię swoj zyciorysach - oczywiście stajnowany to był zyciorys. Czy eras opowiadaniem, bez lewice.

Ale przede wszystkim, zaimu zaczęli mnie badać, -wysłuchali zprawachli miś raptem... wyprawachli mnie z soli i prawachli mnie palogdyby w dot godnie. A ponieważ ja przed wojną uzyskałem bristis o Drzewyjskim, w której (było że) on potworzył - gdy odrodziło do piętrowy - śledczy z tym, wice - śledczy zenta taki myślał, że lekkie maś było - że śledczy co był górnym. Ale oni zprawachli miś do Rendgenu namli Rendgen - czy zdjecia? trudno mi przewidzieć - raczej - czy zdjecia czy Rendgen - nie orientuję się zupełnie i przedstawili nam palke. To na samym parterze.

A potem zaczęły mi te śledcze. No, oczywiście muna - Temu śledczy - prawachli mnie po lekkie wary w (niegdy) dawa. Wciąż nie potanęto to samo, trudno mi powłomyc. Nawet ja nie ma pamiętać swojej historii życia, talnej, która im demonstrawatam - Ale ponieważ dostawiam, war, a tego z wyszła ranga jestem mówię o lidnie i mówię o tym że mnie bili. "Adi, to nieprawdopodobnie!" - powiedział, ale w pierwszym momencie on chce coś ze mnie wydusić i mówi: "Ciebie ze męto bili". ~~Adi~~ - powiedział - adie, to taki wygląd!

już nie wzięli!
A pora tym wciąż mówili taki jak tam wedytami: "widem, Mikołajczyk jest z namu a ty niedum". Naprawdę - już nie pamiętam w którym wyzieniu - mówili: "Mikołajczyk do swatow" a później: "widem, Mikołajczyk jest z namu a ty niedum, bo nie chce się przypisać". Taki ze dany wary zlecał mi (o mi m opinie) tak jakby to w czasie awento-

wczasy - nie kłócili mi się, że to jest owatoz, potem
ze swetany, potem znów owatoz. To widać w cięgu
mojego całego leczenia.

Ja nie tubercule byłem tylko tyfusowi temu. Nie
przeżyłeliwali moce. Raz wziętemi kępietym mi
przewadnym mi i widać że mi nie tłumaczyli.
I widać litas, wprowadzając kępi i ja patrzę że to
Polak. Trudno mi nawet przewidzieć po czym (Grozno-
Tajm)-pewnie po mundurze. Od razu widać że to
do Polak. Byłem puerilem! Myślę sobie: „Ruski
to może być, bo oni co tam wiedzą? Wczasy
zwinione”, myślę sobie, nie dopadnie prawdy, ale
Polak nie od razu zorientuje się ja litas. Oni zadają
mi trzy pytania, nawet nie pozwalają patrzeć. Nie
podnosi, nie pozwalają mi mi, nie pozwalają mi
mi oem i wyznać. Pomyślałem sobie: „dobre
wtedy ci!”

Potem znów wyjechałem mi i powróciłem do
tego śledczego: „mi nie wyjecha, że ja jestem za
mioty ptach edny mi w takim luksusowym
wzorcu kępi”. To jest jedynie wczasy, gdzie
opatom me tożku. Następnie dwa mi prze-
nawili do Butynki. Tam też były takie odziane
namy, z takim materiałem. Tu mi było zad-
nego przybycia, zedychi podmuch, ale też mi
opatom me pastochy. Ja wczasy w Moskwie by-
tam pięć do meju tyfusowi - me pewno tego mi
wiem. To był cały czas mi 45. To w tym dniu
rosną jak był proces Okulidnego. Mi nie powiedzieli mi
proces Okulidnego, a ja o Okulidnem dowiedziałem
nie dopiero jak widać mi wolności, tutaj:
(Czy pytali w sprawie śledztwa o Okulidnego?)
Nie. Ciągle pytali o tyfus, no i pytali oczywiście
o meju dowódca, no ale oczywiście nie
nigdy mi nie mogliem wyznać Okulidnego. Poza
tym jak miałem swoje listy, to ja w tym
czasy mi byłem ~~mi~~ - oni nie wiedzieli że ja
byłem me tenem (wilejszym) - tylko myśleli
że ja ja jestem Marianne z Wasmawy, to ja
nie wiem jakie figura. Bo wprowadziłem „Marianne
z Wasmawy” - widać było to zeznanie.

Potem jai sledstwo nie bylo, niedowierzamy. Medyczne bylo talre samo na Butyrkowski pale i na tubercule. Ja nie bardzo dobrze widzialem, nie swiatlam okularowis bo oni mi zakleli dzialowy i nie widzialem co one wytauraja, a one wytauraty te oerle mylicie zely nie jesi. Cyli pewnie nie bylo talwego giedu straszniejszego, ~~skoro~~ nie byl etawiel taki godny jesli nie jacti mylicie oerle. Zwykle molutnie talne te oerle byly. Pytatem nie co to jest, ce one mowily ze to wiasnie oerle mylicie.

Siedziatno nie, etawiel eos kumbrinawoi robachwa monej nie bylo.. Talit taltem ze porzedzatau tam, jai baczni - nie baczno, widocznie eielisi ze ~~be~~ mowie bedz potrzebna. Spoluqnie... Paumstau, ze po war pierw- szy papronitem jeduz Responde zely mi dacia repa- lic papierosa. I po war pierwszy mi odnowita i potem ^{jeduz} nigdy nie papronitau. Nie palitau opepalnie, ale onedami, powiedomy, zapalietau odre. Nie eielis- wopo w tej Butyrce nie nie uydolnyto. Paumstau tylio.. pali etawiel jest priedyplny - ~~ce~~ eos, powiat- nly, eielisi etawiel zeryci, wiec zwobitajmy odre, zwobitau odre igta z palniejs osi myliciej. A osi pilnyje - nie mowie nie myci, nie mowie mwiei igty. Wymptlio zostato zalwane. Ja mowitau oku- lary metalowej oprawce, to mi zakleli. Wielka byla wachosi mowce, bo nie nie mozi powiedlowe, bo ta ~~ta~~ igta byla zwobiana z myliciej osi.

Potem spowrotem mune piewieli do Kiriska. Polagien. Jali piewieli ^(z) do Kiriska to wymptliach tyli - dieratno me, ze nie tylio ja bytiam z tego Kiriska, pewnie inne odly byly, tam bylisty zgramechewi w tym Kirisku, w jednej sali (ei, litany) puyedneli - i sledcy mowi tali: "szcigiliny bedie ten litony nie byl pried wyparobem do kleskny osedony, bo bedie mwa o potans muijny uynok". Mune die- cywali wrole wiecj - dali 10. Jesli me mowim sodie, potem jednemu mowepnie dali pottorze woku, to (to bylo) minimum. Bo oni tam (w kleskwe, na piewnie 16-tu - R.S.) nie dali tali dierch uynolias nie bylo 20-tu lat up. Ale jali otymetiam od wil- mianek, llove uynowili z kieludia ^(kilon) ~~terocity~~, to

uwaga

jednego polowali im dacie 20 lat, (czy) paluci czilnie no-
 boty. Taki ze to moze tylko taki, indywidualnie drugi-
 met nokhav ten z kinska. No i spawrolem niedne.
 Siedus. Oczynowce ze etowide opri me betawie, albo po-
 wiedzmy choscei lujta kamere, w litornej luewatek
 wytracany lujt drememem, taki ze lito tam lujt praw-
 sry to (spat) me drememem, ja me uctam sresca,
 zewome paludi me betawie spatem.

I tam zaceto me zmiemu sledstwo. Ale zapetnie
 niedwescy posadzili murz z talie kietganeta. Kat-
 gonzata lujta u Ragnere.. To lujta talie lubreta, Tacs-
 merla, bawdo zdanqariowarne. Nicia me swom
 umienu, w stosunku do innych... ^{nie pewnie} lujtaly bawdwej
 obierzone, ale z miemu jej me pelneytali i palusi
 tak.. nie woxili jej do tej Moskwy, me dotawli do
 niej kim ona jest.. I cety mevej osob tam ze murz
 niedzi. Siedus tej Rospauli. Pamiestam do tej pory
 i taki za przyklad stawam ers-to taki ta maza mo-
 womowa, poli mesi tej taki przemewiaje w telewizji,
 talu potoli otio, tyle qacenia, a mejo trzesi w tejn.
 Pamiestam, medneta ~~pa~~ baba z paliegesi hotelozu,
 jalinus endem potrefita puechawci (golwei pensie
 telwacta dylis, bo talie lujta ^{niektory} lantumstnie) talie,
 Tyicelie do taki zwanej prosowulsi. Prosiwulne to
 jest talie sreleme Tyicelie do drememem w ceokwii
 kromeni z dleba i z wome. No i opewracelie, jalto
 one, poli nastata Rezei sowrodne, poli one pnie-
 wata me zewemem. Talie lujta qubca ushie ba-
 ba otaweta, baweta taki pieci i mowita, mem, mow-
 wita po rosyjsku jali one przemewata. Ja do tej
 pory widne jej postai. A przemewata - to lujta
 proste balie i marmalme me mowita talim
 bielnenym jeryliem rosyjskim (je jeryliem ^{strowne} rosyjskim
 me orientowaci), a przemewata wosparwajym pty-
 mym jeryliem. Oni merli eie sralenowe pnie-
 wulne.

Pyt.

(A Rospauli pol palim zaszukani niedwicy?)

"w Tagrevel me spraszowajut". Taki me mowit:
 "w oborie sis etowide me pety ^{tozujy 30 lat} niody one mowia-
 jcu nilit me pytai. My ^(podluc) Paldi ^(podluc) potawajut ^{nie} ~~nie~~
 mowit, ale one to me pewno me. Bety me mowajen.

Pyt. (Czy był sprzeżony celny?)

Uprowadziła nas potem peduna, że są. Mopsz powiedział... że siedzieliśmy w kłusku!.. Siedzieliśmy w woznyku lże-
 merzele długi okres czasu. Korzywali nasie ranno
 i w południe i tak bardzo wesołnie i podo - tak
 neliwo stwierdnie. Ciagle bawiali, wciast to samo.
 I tam spotkaliśmy między takie Rosjanke, albo Bia-
 Tomianki - z Białej Rusi w kłusku badi wazie,
 ale z tego samego mosyjskiego. Była przewodnicze
 iwo przewodnicze w polisku. Przewodnicze to znowy
 takie, litowe podaweta liwbate. Wier one, powracie
 przednieta me (one nie dosie zylio przednieta ze
 Polkam woznyku moime moiwie, bo my nie do-
 monimy).. fakt ze one nie nie leta. Posadzili
 ja, ale ta nie wtem ze w. Opawacheta pale to awen-
 towali między takiego faceta, ze to, ze medt pali
 hdeparz, litamy sie merywaj Trodii, A drugi medt
 i powiedziat do niego „zdrastwoj, Trodii”. I poa-
 drili tego, litomy powiedziat „zdrastwoj, Trodii”, a
 „was siedit - znowy winowat”, wnie wniegdie
 mediotsa - znowy: „was siedi - wnie me zewne
 znejdnie” - to oni bardzo esto parotazali. Trodio
 mi powiedziat cy sledny między tak do mnie
 moiwit (ale wiazanowre moiwili esto).

tego nie
nie pyka -
V Tom.

Wrac one mi powracacheta, pale one piodita. Jsi-
 duita z potnoscy, znowy odwiei ci ten zne przedna
 me potudnie Rozji. No i was zepnu me oamowareli-
 ja to merywam samowareli (pawawoz). I zehny-
 meli me. I one ponie odwe zewnu to awerewyż,
 ponie paspawewowai odwie. Pabwazy - dymeli w polu.
 Podelwoli, a tam dookheta opuskie niedze dicit
 i gotuje obiewki lewtofli. Wrac one pobiepie zylio
 do polisku, wrieta owage smiaczenie, przywista
 i dicit itu. Wrozita do polisku i moiwit to me
 synisic. A on moiwit - wiedz one nigdy tego
 nie woli, bo oni mogli je ztepac i zesi.
 Ja i w dobre niedze to stymietem pale wriedy
 odwe woznywiali pale to potwefili bprmedwied
 dicit amawte, zedy potem je fesi. Powiem pami
 ze wtem to fsi ocl bogoi, lito fozoy przyrdet.
 To dokupio o awie tej wozny tylio decimera-
 du-w fweheie obzewna pylyto podolno ludo-

jednostwo. Tamto do kuzio w okresie tygodnia - oni mieli tam dwa razy taki tydz.

W tym czasie jedine - znowu nie ruszaj. Powie, paty
Alicja: ewentualnie z jakiegoś powodu wyszły mi, więc
one ruszają. Potem pomyślałem sobie, że to jest eu-
dne, więc wzięta do tego czasu zedy nie, później sprze-
wiedliwici ze uwaga że ewentualnie i matematyka nie
możesz tego zrobić. Prawdopodobnie została nie w drugie
czarę tego czasu i tam znowu to samo. Mielisz i
znowu opowiadając temu mężczyźnie. Ten jej wtedy
powiedział o tygodniu na literaturę. Bo to było na
literaturę. Oni nie, nieważnym logicznie, ale wtedy
jej powiedz mi o tym tygodniu na literaturę. Na pa-
mątkiem, pewnie przed wojną czytaniem me tenet
bezprowizorycznym wdrożeniem tabulacji dzieci w
Rosji i myślałem że to także propaganda transac-
cyjne, a (sama) potem przedmiotem się, one
mi opowiadając, jak to wyglądało.

No co? - pierwszy etap w 45 roku i w Kiszku.
Nie było konfrontacji, ale więcej o ludzie, litary.
Tei Polki, tei medycie z mure, także libone kuzio, ale
nie były bezpośrednio w mojej grupie.

Albone
weiger?

Pyt. (czy pytasz o Kagnera albo o Uolwera?) No na pewno,
obracamy się, to to nie typy mojej historii. Widno
mi powiedziałeś dokładnie jak to było. Śledczy się
zmiękali, ale pytali więcej to samo.

Pauzistam, teraz śledczy pyta mnie jak to było
i potem mówi - przypiecieliś drugi śledczy -
wyzdawał sobie, one wzięta, także szpital, później
niepomyślnie nie mieli. Widać że tei kuzio z
parazytami.

Siedzącam dalej w biurze muim. a Niemcami.
Wtedy odnowi siedzieli Niemcy. Dali mi do
sprawy materace dla Niemców - zedy ci Niemcy
kierali na materace. Sztynny materace dla
Niemców, a same opowiadały na betonie. Też
oni chcieli przed zagnaniem polskiej, bo pewnie
wiedzieli że niwe Niemców znowu, kuziemie.

Tam spotykałem się także z takim kuziem,
miejscem na Bielichowa. Miałe kuzia awstria,
rodzime. Dorożny rozmawiały i eme mówita

ze ja nigdy nie będę miała do niego rozrywkowego
 przybliżenia, bo ja nie byłam w Warszawie - nie wiem
 czy nie wieszeli erasów jeszcze czy wtedy, ale byłam w
 Warszawie - i nigdy nie mówię do niego wreszcie
 ohrantem. Ona mi podawała nawet okulary.
 Miła paliła okulary z aparatem. Tak to nie potrzeba
 widać okularów, taki palec ten nie, ale coś zrobi
 czy pocięta - tam czyta nie było co - ale w biurze
 była wazie nie mogłam bo źle widziałam. Mieszka
 Tam mi do egzaminu okulary; ja jestem dalekawidząca,
 od dziecka prawie że. Takie bardzo była zgrzywa,

Była też jedna Rozalia także dziadna. Uczyła
 ze stawy waty (wideruse) palec stawa wuczeli siebie -
 Ty tam być) denytam sobie taki palec trzewili.
 Potrzeba nagle przy męczyciel - mówi me. Mniej
 trzewili, nawet także o smutowne odwróci -
 Tam ^{oprac} pełnym momencie wyprowadzi pełne Rozali-
 he, stała więcej dłaodny miała stosunek bo oni bardzo
 erasto uwierali, że mi to jednej pamy (jestem) w sto-
 sunku do siebie; te mieli swoje ambicje. Ta więcej
 trzymać me z dala. I za naptem je wyprowadzi do
 Moskwy, na śledztwo. Jest sama, a ona - to chyba
 było później, no, mniejsza - nie ma w co się ubrać,
 bo posiedzieli je potem i ona me me co me nogi
 wroży. Podawowała mi jej te trzewili. Była także
 wdzięczna. Mówi o tym dłaodny, że ona była taka
 dłaodnawa.

A inne znane Rozalia awduwała ze mnie i
 mówiła pale to me jednek kauptawowali Rozali-
 mie gdy ja przyjechała do Wilna, to pomyślała
~~do~~ do teatru w nocnych kuzubach, bo myśla-
 Ty że to są palec także (strop). To też także stawa
 Rozalia i mówiła że oni Warszawa uwierali
 jako Paryż. Będzie co najmniej pale Paryż.

Rozalia powiedziała, że me także przegubiła. Spawer-
 jemy, me wolno rozmawiać wtedy, a ja sobie
 przypomniałam pale jeszcze w dwudziestym, - musno
 tego, że u me nie było autypeniternu braci Boie
 w domu, ale taki palec także piosenke męczyci
 mnie, jeszcze dłaodny z dłaodny cwałowego, o żyłach.
 Wzrost spiewam te piosenke, nie sobie. A dłaodny
 taki spiewam - bo tam żył dłaodny po wierszach.

No to ja mu tam spiewam to piosenki, ciete, spiewam
 adze tak i' on me zamentowat ie to ja. I' poscedrit mure
 do kawceni. Ale meducian tylio z pot godziny, bo
 ciete hemera pawieducia - nawet Rozumli - ie bedie
 q'achodze jak mure me wypanna. I' wypriscili mure.
 Rzecz tej mure poscedzili me oturaj, me jakos dobre
 przyjezdzic. Byto takie upicho, to ducato luye co palim
 zambur, takie mily bantai. Okno luyo otwarte, a luyo
 zimno. ~~Postaje me tam tylio lwanke elabela i kipra-~~
 tch, ~~at~~ no, ale palos lwotho meducian.

Put: A czy Rozancki listy czyta, czy dba o higienę?

- Pojem pami powiem mu tenet higieny, że jeśli chodzi o worek, to chyba bardziej mi chodzi, niż o tenet higieny, co tydzień two. bawis, dawos. To był palek, morderczy sposób życia. Tymczasem u nas chłopcy, to taki wiec eny' me. Tymczasem me tenet - więcej dbały. W momencie ~~po tym~~ etowek palwi taki me wiec me poze tym czy rejmowaci.

Taki, wiec powrodoznanam psi me tenet tej przegni-
li. Poruczej... nie bedę tego mówić etowologiem
- o tym sednie powiem me lewiciu.

W miedycynie jest takie listwa, że zbliże me
Bore Nawodzenie. Ma stela z Polkami. Zmęta i
Rozancki sednie i Polki. Dostajemy takie myblus
do jedzenia. Chocemy je, sednie zely moci
me wigilia. I sednie tysony odnie talus, z zuchio,
sednie tysony odnie ~~talus~~ talus micy wigilia.
I wtedy psychologii - zmęta mego powrodoznan-
tali korpustnoj. Dwie zeliery od ludzi. Ma
mianam suszice, byli wglodnie tolerencyjni.
Korpustnoj byli taki me wety korpust. Korpust
byli ibei tam w momencie. On był taki stary
I te, letone me pilny. Pilnoweta m.i.n. tam-
tejne Polka, letone męta me mowita po
polsku, ale iwadamo luto, zmęta sene non
do powrodoznanata. Nie luto nawet zlytuo
zupalyerue, w stonku do me^{to} pednel
lyta palwi talus lepna.

Falut, że my psi zewademy, męmy moci
to wigilia, zedyjemy odnie ebi spiewaci
i w tym momencie ~~zawia~~ wglodnie korpust-
tnej i mowi taki (powiewai^{to} było bardzo dnie
zaprawienie - że jest wodne kamera. I on
powala, że lito ebie pucpi do ty mowej
kumery - wiec pucpue. Polki wstaję,
wuplue pucpi i pucpi z mami tyllio
pedne wrencie Rozancka. I micytysony to

^{już}
 Aergilis tam, Tali lujt iyerliney. Po prostu zwol-
 nita na palni hemera. Ta Rospanie powe-
 ducia mem: „drewasta, ewerajce ~~obto~~
 dedie wam stulwedu, eyli talis, litara do-
 mori.

-/ Urec pai wcolnaitipiny ze me duaba moire.
 Powe tym lujtam na tyle wosodna, ze na me
 przypiewatam semie ze ja mem iinne narwiszo
 do Poleli - po co? Po to zely obczierie mypli? Zely
 kelone kiedys pali ja bede baidai ey co zely
 uwata xumitwene? A taki to nie wie i'pai.
 Tyle ze lujtam Marianne - to od wera odhuyli
 penieneri siedniatam z talis, litara lujta werau
 ze mure u Bagwera, wiac pai podurej puer eety
 eias uempay mi mowili Marianne. ~~Obchodza~~
 Byta wogledne mieda (stulwedu), mypiny me
 nie me xumwacety eweraj.

Przymiedli wrener olwes ze dobryja obczierie
 do sedu. Paumstam perne opawem tali moment
 pali mure prowadzili me sledstwo. W pensym
 monawie, takim weremym wendrem, przed
 smicidawem prowadze mure me sledstwo.
 Pwedchodis, a wteoty jest otworata talie pedne
 kramera. Ma pwedchodis, wodejz smicidawem
 Miie prowadze, mybho mure prowadze zelym
 kumyeli nie widnata. Ma palne, a to jest ta-
 luj wrellerzi jak pot tuzo palowu, qioidne
pry qioisce, palnei talne 12-to kelne dweri.
 Pau sdne wyderwica moje pwerawem? A to
 wianne lujty /dweri/, te tw. bezpizorne.
 Tu wynnardowali waducow /albo/ pammierali
 i zostaty to dweri, tw bezpizorne. One tam
 liracty ey nie liracty - po prostu bezpizorne,
 kawradzali do wiewedne. Dle meli lujty
 speyalne dory. Paumstam pali to mure
 wostrosneto.

No woz, wneszere to dobrym, ze ledne sed.
 To jest perwi. Kowitam wriptacie wime wra-
 ziera, a teraz bede /mowic/ dwoudowrem.
 Wrem ze ja lujtam sedneme w pereli.
 Wieszno lujtam w Moskwe, a potem lujtam
 sedneme perem.

Prowadzę was przez całą historię odniesienia do
 ten sąd. Sąd zaważca, a tu jest kilka osób - w tym
 Polacy. Tacy, którzy byli w AK, ale ja nie mam z
 nimi nic wspólnego, tylko to jedno małżeństwo - a
 wenta też z AK, z innymi miejscami. Także
 nie mieliśmy /ze sobą/ nic wspólnego. No i
 prowadzę i ledźstwo, jej śledztwo nie prowad-
 zie, tu jest sąd. I przenie swoje wyobrażenie - taki
 sąd, że ten jedynego przesłali nie smiewi - taki
 były stawny, do tej pory nie wiem czy wyliczeli-
 myli że nie. Po tym ja dostajam 10 lat - a
 jeszcze ktoś dostaje /tylko/ nie wiem. Ta Margareta,
 która powinna mieć ze 20 w porównaniu po-
 widzimy z moją dwadzieścia, trzech, - ona ten
 kardio długo była, a potem z tym Ragnarem, ma
 którego oni mieli, powiedzą, taki brat, że któ-
 rego ktoś nazwałby wielką nagrodą - ona
 dostaje 8 lat. Dwieście, państwo, dostawa-
 Ty po 3, a jeden miesiąc ^{tylko} półtora roku.
 To było w ogóle nie do przypięcia. Ja teraz
 myślę, że to były jakieś wyjątkowe osoby wyjątki
 jednej - a dostajam 10 lat i 5 lat pora-
 zenię praw two, czyli - jak to nie u nas wy-
 wa? - czyli 5 lat porobienia praw, tak. Takie
 były mniej więcej. - Wiem, że jak widać
 do karny, to ta Margareta, która się miała
 wrona - bo ona, jakoś taki, bardziej przez
 to powiem z Ragnarem, kardyni obok -
~~Właśnie~~ zima - mi ja - ja dostajam 10 lat
 ona 8... Była smieszna, ale wiem że ona
 była taka troszeczkę... 10 lat, a ~~to~~ potem
 ja siedzę tam 10 lat bez dwóch miesięcy
 bez miesiąca. - Bei 2 miesiące siedzę -
 tam 10 lat, bo potem przy Malenhowie był
 ROZSUP taki zwany dla ludzi, których nie
 można wyleczyć w obrzydliwych warunkach
 ja, albo inwalida nie do wyleczenia
 zostajam 2 miesiące wczesniej zwolnione.
 I poszłam na wolność z tym. /-?/
 No mniej więcej, bo przecież to wszystko
 No więc siedzą sobie dalej w tym Mińsku,

(Pyt: ten - po wyroku wrzucenie do więzienia w Mińsku).

- Taki taki - średniatem dalej w Mińsku, tam się zorientował ~~jak było~~ ślad, eresto niedużo - tam z roiny. Fakt faktem, że dopiero taki jakiś przewrót, mas pod wiadomą ... wiadomą ... jui potem osedzone, w etap. Etap - jak było w taki etap, pan sobie wyobrazi, to jui wtedy se przy, zorientowanie, prowadnie mas do tego ... prawni jestem do czasu, przy szeregowej, propagande (mas).

Wtedy zwrócić się spotyłać z przestępczymi szwadrami - bo taki jak byłem w śledztwie to nie miał żadnego z przestępczego świata bo to nie polityczni, a ujęty byli polityczni. Wiesz mas, I przywieśli mnie na taki punkt przekazy, czyli polis przesylony - to takie dawne polskie - pan wie - wielkie tuli a przed tem takie miejscowości, zapomniałam, nie pod wielkie tuli, ale przed w. t. to takie polska nowa zapomniałam ja - tam byli taki kolosalny, przesylony punkt, była takie same wielkości ... to trudno powiedzieć. Były polskie ... Była to takie same wielkości polskie z ipót were jak moje mieszkaniu. Takie olbrzymia sala, która nie miała sufitu. Tam nie było średniatem, że było breje pod spodem, bo to była ziemia kiedy mnie przywieśli, breje było pod spodem - parowało z mas, nie było sufitu. Parowa była - pan wie wie o tym że w hołdy hamerze była tw. "PARAZA". Paraza to jest kubet do wypróżnienia, który się wymonit raz na dwa ... wymonowa - dżali mas do tego ulicy, czyli ubikacji i wymonitjiny tej ten kubet - a taki to cały czas - pan sobie wyobrazi - olbrzymia sala

i takie dwoje parwane. I tam właśnie spotka -
 Tam się porus pierwszy z przestępczym
 światem. Ale wciąż miałam jakby takie szersze.
 No oczywiście tam było bardzo dużo Rosjan -
 meli, Polak - było tak m.w., z innymi tak, jakimi
 w polu teni obok siebie, to tak-bolszemu
 mianowicie teni, bo nie mianowicie się, ~~moż~~
 tak było ciasto, że otworzył teni obok się -
 bre powiedział, tak że nie komentuje
 żeniny na obręcz w rękę, bo było tak
 ciasto.

I tam było już więcej - i polityczne, i
 świat taki przestępczy. Ale jeśli ktoś
 ze świata przestępczego jest kawał
 porus drugi, to już się lieny jako poli-
 tyce. I tam była grupa takich, Rosjanek z przes-
 tępstwa świata, która ze swoim sąredu, ~~stała~~ me-
 terym polskie, przedtę przez granice. One siedzia-
 ły w przednich granicy. Pomyślałam, że może Ros-
 jański mówić - a co u was to było tak a tak, że było
 ile, że pały ~~niepomyślnie~~ ~~niepomyślnie~~ ~~niepomyślnie~~. I w pewnym momencie
 przychodzi takie jedno z tych z przestępczego swia-
 ta i mówi: "materat" - "długo - miler" - do tych
 Rosjanek - "oni tak przestępczo żyli". Cytli one pre-
 cillity na teny najbardziej biednie w Polsce
 te same teny ludzie, po tym latach ~~okazał~~
 po talowej drugiej dupacji i one stwierdziły, że to
 tak współpracuje się żyć. Cytli świadczyło to o tym
 jak oni tam (mednie) żyli. I w momencie z tym
 one były do nas przytępnie nastawione, te
 przestępczy.

Siedzieli razem ze mną takie kilka (nie wiem
 w kamiennej Górze). Lubili sobie one z polskimi
 niteereli takie losy, cytli elusteerli na górze
 - bo to można awentowali, ~~potem~~ ~~potem~~ ~~potem~~ otworzył me
 awat (najpotrzebniejszy me). (Ta elusteerli)
 była z liderowych sił. A one bardzo ~~na~~
 lubiły ~~si~~ ~~si~~ ~~si~~ te z przestępczego świata. Wszę-
 jej eluacty. I one niedli i piare - no boco?
 - jedyną mecz me górze, zimno. I polna

pyta: "ha, eremu ty p'tachen?", "ci one moioi, leogyn-
ku nam uderowali", - "stej eses", to muezny
"duwilekhe". Posite i (rever) odlicie pi ts leogynke.

Paunistam, ni piny or's teem zewne modlity
wawo i wierowem. Paunistam, modlity ne waw,
me tej dbrynej seli mnostwo ludii - i' jeline
moioi - "mheterat' Polli mubetpi". "Kileroi Polli..."

W agole swiat puests pory to lity ~~odlicy~~ swiat.
Te i tali ne meretam nastrojeniu zychi (dwi-
waczkoi), panienai zewne ~~lityam~~ ~~malicyam~~
z III kategorii, nie trafiam do zaciyeli le-
pali tyllio me upraws noli. Pierwsze kate-
goria - to lityo najlepne zdrowie, Noga per'sis
w sermie zepata wtedy. Teren dquero sprawa
sei litopoty. To lity prawnie woli esem.

Tam (pod wielkim Sukeni, ne pierwyluyur
puelnie) lity moine dylkerye ~~ne ten~~ ~~czesto~~
me tenat zydoi. - Zyd to oni uderali e'e jest
obelznye. Ie miedzi ne moiwito jellowe. Kady
(potem w obawe tej) ze oni ne ile domeli odumidi.
Ha cery awst ~~zapanowetam~~ talie stanawtsis, ze
jesti iwe napadety ~~aw~~ me mes ie nupny
napadety na zydoi, to pa godelnye moiwitau,
ile jedynoli zydoi uwerili i dlicyego, ziego.
A pa oni napadeli me zydoi, to pa wtedy
brawitem zydoi. Paunistam, lity tam talie
zydoiwe, miedzi ~~at~~ aliboris (libra) tali pok-
nie spieweta... do tej pory paunistam talie pro-
senis o matce (libra one spieweta). Do tej pory
lubie odre ereseni, pa mi smutno, poipie-
wici... ko replitau (wtedy) o awgej matce.
Posite w lillie het porniej gotlitem ja w
dwoie i u nej qreilice ne bawlio wawo-
neta i otrawita ten g'ez. Bardis litya sympa-
tyerna i bawlio pi oierawetam.

No - tali ~~at~~ neyghede. Co pawen eses - pa-
unistam dshenete - me tali puestluy puelit
pnyjeidiali tali zwane ~~at~~ "pokupatielie". Po-
krepatielie" to jest talie meswe ~~at~~ ~~obow-~~
we. Pnyjeidiali z palieli dhowo, z iagrowo
- ei liebowenicy - ~~at~~ neybievai odre, do awgej

dobru pracaemilow.

I paustem ze mune, pa luytam talia zwoypario-
me, bo... Najpierw, paustem, ze jedne wziel
w etap Polke, pa i nowet tranlis stawne - one
we swata bronli i bodeje ja pa dycam ew
taliego, podwelitam ns. One pania, ale potem
nie papedneta, uwocita - i puer ten ewes, pa
odnes ^{ja} taem puenesli - tali ja dycalli, ze
~~ze~~ uwypstwego, i newet to eo tam dostata od
mas.

Pa puenym dycne puyednei tali poku pa-
tel, litany ~~na~~ lezet ns newet nowbrewe
eweseni, i ~~egledet~~.

Polki zebewi, pa wicawne rostetam seme
leo tak uwpedetam, ze on me elerit amie
brezi. A lillne Polki uwpedneta.

Potem znawn tei z lidei wywoje ns etap
pa ja nowiamow pednei, ale moje papiery
nie gdwai reprodukcy. I znawn rostetam w
tyu puenie. W ^{uw. wicaw} uwpednetaem elybe
w piewnymch dycach moja w etap. No omy-
wisne Polki imne tei pednei.

Na tyu puenym puenie paustem, ped-
me Polka tali podelwadi do mune i mowi
tali: (pawenue talie, litawa paustata mune
z paulyzantli).. Talie newrod i mowi
tali: „paui Merianne!”, potem epe aw -
„nie paui Merianne”. I tali newnawia
odrie ze sowe. Ja awiore: „tali, Merianne?”.
A one mowi: „Wiosy!” Ja luytam blondylio,
prowe odrie wyobwedi, cewne blondylio.
Krobicam ns statylio, w uwpedeni. Tali ze
pa me puenym puenie, ^{one} pawodu wio-
dow, ~~one~~ me mozia mune pumar. I od tej
pary pa pestem statylio.

No - uwesnie pedney w ten etap. Wiora
mes talini ciebcym dragonem. One ma-
ty tylio (talie) puenie z dycama (wosli)
tali ~~uwpedneta~~, awosny ns uwypa me
miescili i pa z to lillne z kamenneg gory
(one puenie zye do tej pary) →

zpałyśmy pod spodem, wrzeli nas, kłaniali nas
 ożywiście, pili. Pieni talwe orpawy nie patrzyło
 (ali sobie myśleć), że cała ta arpałka strona
 Rosji to nic, tylko te? myśli?. Wore pań-ciągle
 drary. Co ~~przejedliwiny~~ ~~liwota~~. przejedliwiny
 kłaniali, od wam widzieliśmy te myśli. Pół
 wre eo to nie myśli talwe?.. Wore jedząc stwier-
 dżać, że cała Syberia to po ludzi marta te
 drary. I ciągle było widzieć te myśli i obory
 Woremyu momencie przejedliwiny na
 miepce..

(pyt o
 hruse)

A pali ja mam alternaty? eo ja tam widzia-
 Tam pnie te spary? Nic.

Woremyu wypierzełi mes... dawali nam wale
 do pnia. Wre wypierzełi - to z powrotem wypier-
 ereli.

(Woreto to) sporo (crasu).

I wamocześnie mi pary mes paizgi Polaków
 wracających z wolnego pnia do Polski.
 Woreli Polacy do Polski! Ci litaryci wywrzeli
 - ereli eli tam wstąpiłi do ~~relit~~ ~~stwierzeli~~, ale byli
 tacy nie wolnej arpałce i ani wraceli. I do
 macheli, że zwrzeli bedwene wracali.. Po to-ciu
 letach wróciłiśmy... Państwu te ocene.

Przywrzeli mes do domu... No, wprzejeje mes
 do talwego dozu obceowego tyru drutaku, tyru
 wyikanti. Wchodimiy i mawer podchodnie i
 palne tali me mes, przyglodeje me, podchodnie
 tacy stawi obowozere. I pytaje sie nas sled eo
 i patz. I od wam nam - pali woznawczy, z me-
 nam wadze - ie pali wysła do roboty, to nie
 starajmy nie pracować zely wiecej zwrzeli
 mi nie namy - bo to eo nam dacie, to nam
 nie wróci ni. Woremyu (tali mówili). I nigdy
 nie próbujmy.. aliter od roboty, odherywot'
 wrecy me elierei pracować, led wtedy oni
 mes zgnazie i wtedy etawreli swowis' stabure
 bo nie je. Tali nam wiesnie wczili.

Rozmiesili mes w talich ~~drum~~ ~~czymy~~
 barach. W wazdym baraku było talie...
 merywoty ~~na~~ ~~staperyny~~, talie me teperemy
 - to było talie mamy. Były pstrawe, tali ze

i me gorne tei sis spatio. Dvete na dobe ^{opciy)} i dvete na gorne. Tali lykisny nozmiereni.

Trefitam do ~~Udaltseva~~ tali zvanego sielehozu. Siedlor to jest eos taliego pali hoteloz, tyllio ze wozimiarwe pracuje. Tei na celnikz jest, eete liero jest (w tym lierne zventu pracoweli ~~te~~ wozimiarwe tei), tzo mariaderili. Navicadenyl to jest tali litany rozdiele prace.

Bylisny w talich, podzieleni w talne pakley grupy. No i co.

To bylo doleho ze Krasnogavskiem, ze Merisniejskiiem jehre. Gdnei od Bajliam.

Ma bawlio niewiele - pier to ze pracowietem w tej aptece pozniej - pi wliwio rozlucenom gdere oi liera xmiemai miejsce - ~~to~~ mure tyllio praxucali ~~staremu~~ z ~~te~~ eete aptelue. Tali te p-bawlio niewiele lujam w etapach - etap otwarz-
kie mzeru, neyhuarieteje etapy

Tau papelnietam do pracy volnej.

Denno sabte me wspanielietam i me pamie-
tam nerwy tej muezpawosi (obok palnej smezpawo-
nosti lujt dnoz). Bo w Nowoemlke lujam poz-
niej.

Abor - i mes potem wyganczali - rano padjam i do roboty. O litonej? - Kto suezit z mes zega-
reli? Sklad magyjsny wiodow? Reno-w lue-
dym werce pi lujto jamo. Wyganczali do
roboty, ale bawlio eesto trzymeli mes me
tyu nirowe. Potem lujt tzo norwod i tyte
erem eesto ezeluelisny. Tali sabte neple-
tam "Boie, pali oi madnyz ees!". Nie wie-
drietam pali to bedie u mes - ludejli me
ludejli. z mawnowanien erem.

Powiedzi przychuelisny me wiosne, wres
najpierw iesny eos tam dactily. I ~~po~~ wi-
drietam pali owe tyu pingem - nie talim pi-
ciem a talim, pali to me merywa, tali... me wos-
dym pingem, a talibet dzybe me merywa, we?
Cos luto tego, nie dmem me me tyuochi sprawud-
I widis: on owe tali, a potem owe tu i xaruzca
shibe me mierzowem, ztemie. A poniewei pa
mientrietam me wsi i uprawicelisny z talu -

Oni liedyj eddyt dla mes taly dylu groch.. Yeh
 au onyweja, zbowe to tam uypacke taly ~~groch~~
 groch, taly groch dylu, ale doby do jedne -
 to i on to zbowe i liedyj pynisi i dai mem. Ky-
 my ewent taly pelwi - ey doxmawcay z mem,
 ey uentowaymy go nowet naseem..

To luy 47 rok pelwi ~~na~~ z mem na wstawetam
 au uypchodit jui. I pynedi do mme igquet
 sig i mowi taly... " jui was Polki nigdy nie zopamus.
 W tym sense, ze on taly bawcho talie dodolnie
 werchowie umiost. ~~On ja~~ Dlaczego on taly mes zbowe?
 On jui zdawet sobie oprawe, ze my nie douwamy.
 I on radnej Rozpuli nie wriet. Byt dmes ewent
 ze ja, kille z mes ~~do~~ z qawnej prawy dantod
 lepnej. (Pawistam) jui polne Romanie w bawaku
 mowi: " patrzcie, zapadnice - one mowity me mes
 zapadnice, zuecy z Laduadu - zapadnice zaj-
 myz same najlepne miejsce. Ale ~~dlatego~~
~~Atwoi~~ mowi dlatego, ze my potesie qepk -
 taly litone nie dawre do lepnej prawy to me
 talie od wemu pelly talie priesiculi - talie
 litone ze miz prawy i trzymo na tej prawy, a
 one, jali jedne na dostawre to nigga druge.
 Bo taly luyto. Jui peli uerowetam z tej podhaman-
 dirowle, to Polka, litone prawkowata me two
 pawmiluech - pawmili to se inspelity - to one
 mme sigoneta wtermie do luygarely tego Rozp-
 uime. Kysly Polaki sobie bawcho pomagety.
 On nie merywet Zwierekorakaw. Snierskie -
 to taly jally... zwie to pest zwiere. Coi od
 zwiere

To luy jeden obor, ale on muci talig pelwi
 padhamandirawle, me litone awent, jui po-
 jedwetam loperi liantofle. Kopalisy lubtot-
 le, kowilisy.. I nawet powiedwet taly, ze me-
 wet luy mowie meile lonta, ale potui taly
 na rokelowawetam, ze jui nie lonta.
 Straxnie ebe pest lonic kowierne. Dali mem
 wtedy dnewmiedi, a one luyt ze meie dla
 mme, wic ja wpytam bos i ze to posta-
 dxili mme do kaweru. Ale to nie pest lidejosi.

• Pomywili
 ma i wtedy

wtedy jej wyobraźnia - odwieś się doświadczeniem - że
nie mogę ludzi wierzyć w obywateli .. że nie mogę
wierzyć w obywateli .., tylko jak nieumiejętnie wierzyć,